

DE BEDRIJFSUITKOMSTEN VAN DE TUINBOUW
OVER HET TEELTJAAR 1957

Rapport No. 339

L 1
339
A

Afdeling Tuinbouw

Publikatie toegestaan, mits met duidelijke bronvermelding

92159 - 1957

I N H O U D

	Blz.
WOORD VOORAF	3
INLEIDING	4
HOOFDSTUK I DE BEDRIJFSRESULTATEN PER GEBIED IN HET TEELTJAAR 1957	6
HOOFDSTUK II DE BEDRIJFSRESULTATEN IN 1957 NAAR BEDRIJFSVORM	21
HOOFDSTUK III DE BEDRIJFSRESULTATEN IN DE JAREN 1955, 1956, 1957 EN 1958 (voorlopige cijfers)	25
BIJLAGE I Algemene toelichting op de cijfers	32
II Opengrondsbedrijven, groenteteelt	34
III idem , groente- en bloembollenteelt	38
IV idem , bloembollenteelt	42
V Bedrijven met overwegend staand glas, verwarmd	45
VI idem , onverwarmd	49
VII idem , verwarmd en onverwarmd	52
VIII Bedrijven met overwegend platglas	55
IX Bedrijven met overwegend staand en platglas	58
X Bedrijven met glas- en opengrondsteelten	61
XI Bedrijfsresultaten in 1955, 1956, 1957 en 1958 (voorlopige cijfers) van opengrondsbedrijven	64
XII Bedrijfsresultaten in 1955, 1956, 1957 en 1958 (voorlopige cijfers) van glasbedrijven	65
XIII Gezinsinkomen en privé-opnamen in de jaren 1955, 1956 en 1957 van opengrondsbedrijven	66
XIV Gezinsinkomen en privé-opnamen in de jaren 1955, 1956 en 1957 van glasbedrijven	67

WOORD VOORAF

In de laatste jaren werden de bedrijfsresultaten van de Nederlandse tuinbouw niet opgenomen in één rapport, doch in rapporten voor de afzonderlijke tuinbouwgebieden. Dit vond zijn oorzaak vooral in het feit dat de boekhoudbureaus en administratiekantoren, die de cijfers voor dit onderzoek moeten verstrekken, niet in staat zijn de boekhoudingen van alle bedrijven vroegtijdig gereed te hebben. Het rapport zou daardoor eerst geruime tijd na afsluiting van het boekjaar kunnen verschijnen.

Ook het uitbrengen van afzonderlijke rapporten voor elk gebied was echter niet geheel bevredigend. Zelfs over het gebied, waarvan de gegevens het eerst beschikbaar kwamen, kon pas vrij laat worden gerapporteerd. Daarom zijn wij ertoe overgegaan reeds spoedig na afloop van het teeltjaar de bedrijfsresultaten, met behulp van de dan beschikbare gegevens, per gebied te ramen.

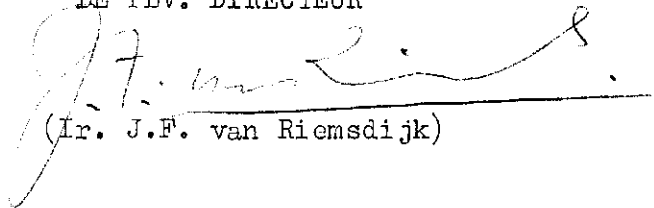
Door deze werkwijze verviel de noodzaak de definitieve cijfers voor de verschillende gebieden op een zo vroeg mogelijk tijdstip te publiceren. Met de rapportering over het teeltjaar 1957 is dan ook gewacht tot voor alle gebieden de definitieve cijfers gereed waren, zodat één rapport over alle in het onderzoek betrokken gebieden, kon worden opgesteld. Hiermede is het maken van vergelijkingen tussen de verschillende gebieden zeer vergemakkelijkt.

Ten einde tevens informatie te verschaffen over de recente ontwikkeling van de bedrijfsuitkomsten zijn in het onderhavige rapport, - naast de definitieve cijfers over de jaren 1955, 1956 en 1957 - de geraamde bedrijfsuitkomsten over 1958 vermeld (hoofdstuk III).

Het rapport heeft alleen betrekking op de groenteteelt, de bloembollenteelt en de bloementeelt in de belangrijkste teeltgebieden. De fruitteelt en de boomkwekerij hopen wij van het teeltjaar 1958 af eveneens in het onderzoek te kunnen opnemen.

Aan het tot stand komen van dit rapport hebben velen medegewerkt. Onder leiding van A. Holkamp is de documentatie door W. van Winden en zijn medewerkers verricht, terwijl G. Koppert op basis van deze gegevens het rapport samenstelde.

DE PLV. DIRECTEUR

's-Gravenhage, december 1959

(Ir. J.F. van Riemsdijk)

INLEIDING

De gegevens voor dit onderzoek zijn ontleend aan de fiscale boekhoudingen van in totaal 902 bedrijven en werden verstrekt door 136 boekhoudbureaus en administratiekantoren, die de boekhoudingen van deze bedrijven verzorgden. Daarnaast is gebruik gemaakt van een groot aantal gegevens die niet uit de boekhoudingen waren te verkrijgen, doch die op de bedrijven zelf zijn verzameld. Deze aanvullende gegevens waren nodig om de resultaten volgens de bij het L.E.I. gebruikelijke richtlijnen te kunnen berekenen. Zij omvatten een uitgebreide inventarisatie, zowel van de bedrijfsuitrusting als van de betaalde oppervlakten en aanvullende gegevens betreffende de arbeidsbezetting.

Hoewel de gevolgde werkwijze directe controle van de verstrekte cijfers niet toeliet, konden toch verschillende kosten o.a. aan de op de bedrijven verzamelde gegevens worden getoetst.

Voor het samenstellen van de steekproef is een willekeurige keuze gemaakt uit de zuivere kwekerijbedrijven, waarop ten minste één man een volledige arbeidstaak heeft, zonder nevenbedrijf of -beroep. Het aantal bedrijven per gebied is afhankelijk gesteld van de gevarieerdheid van de tuinbouwbedrijven in het desbetreffende gebied.

Per gebied is het aantal ingeschakelde bedrijven als volgt.

Tabel 1

AANTAL INGESCHAKELDE BEDRIJVEN PER GEBIED	
Gebied	Aantal bedrijven
Het Geestmerambacht	75
De Streek	77
Avenhorn-Berkhout	36
Ter Aar	35
Het Westland	164
De Kring	219
Zwijndrecht	43
Barendrecht	53
Venlo-Blerick-Tegelen	67
Aalsmeer	69
Bloembollenstreek	64
Totaal	902

Door de gevolgde werkwijze is het niet mogelijk de bedrijfsresultaten per bedrijfsonderdeel te berekenen, daar de hiervoor benodigde splitsingen van kosten en opbrengsten niet uitvoerbaar zijn. Door de indeling van de bedrijven in verschillende bedrijfstypen kan in sommige gebieden toch een indruk worden verkregen van de rentabiliteit van de belangrijkste bedrijfsonderdelen.

Deze bedrijfstype-indeling heeft niet overal volgens dezelfde criteria plaatsgehad, daar de structuur van de tuinbouw in de onderzochte gebieden zeer verschillend is. Per gebied is daarom gezocht naar de meest zinvolle onderscheiding. Zo zijn de bedrijven in het Geestmerambacht onderscheiden naar vaarbedrijven en rijbedrijven, in de Streek en Avenhorn-Berkhout naar het in meerdere of mindere mate voorkomen van bloembollenteelt, in Aalsmeer en de Bloembollenstreek naar geteelde gewassen, terwijl in de overige gebieden de verschillende vormen van glasteelt als maatstaf hebben gediend.

In de bijlagen II t/m XIV zijn specificaties opgenomen van de beteelde oppervlakten, de arbeidsbezetting, de kosten en de opbrengsten, alsmede spreidingsgrafieken. Deze bijlagen zijn zodanig ingericht dat dezelfde bedrijfstypen uit de verschillende gebieden zoveel mogelijk bij elkaar zijn opgenomen, zodat vergelijking tussen de verschillende gebieden mogelijk is. Aan de vergelijking van de resultaten van de verschillende bedrijfstypen uit een zelfde gebied zal in hoofdstuk I aandacht worden geschonken. In hoofdstuk II zullen de cijfers per bedrijfstype worden besproken, terwijl in hoofdstuk III een overzicht gegeven zal worden van het verloop van de rentabiliteit, het gezinsinkomen enz. in de jaren 1955, 1956, 1957 en 1958.

Voor een goed begrip van de cijfers is lezen van de "Algemene toelichting op de cijfers" op blz. 32 gewenst.

HOOFDSTUK I

DE BEDRIJFSRESULTATEN PER GEBIED OVER HET TEELTJAAR 1957

Zoals reeds in de inleiding is vermeld, zijn de specificaties op de bijlagen per bedrijfstype per gebied gegeven. Een algemeen gemiddeld cijfer per gebied is hierin niet opgenomen.

Ten einde toch een algemeen beeld te geven van de rentabiliteit van de tuinbouw in de verschillende gebieden, zijn deze gemiddelde resultaten weergegeven in tabel 2, waarna de bespreking van deze resultaten in dit hoofdstuk gebiedswijze zal plaatshebben.

Tabel 2

DE BEDRIJFSRESULTATEN OVER 1957, GEMIDDELD PER GEBIED

	Geestmer- ambacht	De Streek	Avenhorn- Berkhout	Ter Aar	Het Westland	De Kring	Zwijn- drecht	Baren- drecht	Venlo- Blerick	Aals- meer	Bloemb.- streek
Arbeidsbez. in manjaren, gemiddeld per bedrijf	1,73	2,-	2,-	1,76	2,78	3,26	3,20	2,76	2,-	3,60	3,12
Gem. geïnvesteerd vermogen in glds.	34700	41500	37700	39000	91000	99000	66400	51000	51000	96500	87300
Totale kosten in glds., gemiddeld per bedrijf	13240	15640	15800	15460	32860	41070	26820	23030	16850	40830	28270
Netto-overschot:											
in glds. per bedrijf	% 2260	4	1360	2570	6020	4550	2970	1470	2190	6180	6110
in proc.v/d kosten	% 17	-	9	17	18	11	11	6	13	15	22
in proc. van het gem. geïnvesteerd vermogen	% 7	-	4	7	7	5	4	3	4	7	7
Arbeidsinkomen in glds. per manjaar	3050	4510	5200	5590	5680	5850	5260	4810	5210	6110	6670
Gezinsinkomen in glds. per ondernemer	4480	7060	7950	8920	14200	12380	9270	7900	9700	11080	11750
Standaardafwijking van het gemiddelde netto- overschot (proc.v/d kosten)	1,8	2,5	3,8	3,6	1,6	1,1	3,0	5,7	3,1	2,7	3,5

% = minus

H t Geestmerambacht

Het Geestmerambacht met de randgebieden Heerhugowaard, Waarland en de Ringpolder vormen tezamen de z.g. "Koolstreek" van Noordholland, waar de teelt van herfstkool en bewaarkool een belangrijke plaats inneemt.

Daarnaast is ook de teelt van vroege aardappelen zeer belangrijk. Voor de bedrijfstype-indeling is in de eerste plaats die in "vaar"-bedrijven en "rij"-bedrijven gekozen. De "vaar"-bedrijven in de gemeenten Langedijk, Warmenhuizen, Harenkarspel en St.-Maarten bestaan uit een groot aantal zeer verspreid liggende percelen, die slechts per schuit bereikbaar zijn. De "rij"-bedrijven daarentegen, hoofdzakelijk gelegen in de Heerhugowaard, zijn over het algemeen goed verkaveld.

T.a.v. de uitgeceefende teelten bestaat er nog een belangrijk verschil tussen de bedrijven in Langedijk-Noord en Langedijk-Zuid. In Langedijk-Noord neemt de sluitkoolteelt de belangrijkste plaats in. In Langedijk-Zuid echter is naast de sluitkoolteelt ook de teelt van vroege aardappelen zeer belangrijk, die in tegenstelling tot Langedijk-Noord voor een groot gedeelte als consumptie-aardappelen worden verkocht. De resultaten van de op deze manier onderscheiden bedrijfstypen zijn vermeld in tabel 3.

Tabel 3

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN HET GEESTMERAMBACHT (ZIE BIJLAGE II)

	Vaarbedrijven			Rij-bedrij-ven	Alle bedrij-ven
	zuid	noord	totaal		
Aantal bedrijven	17	29	46	29	75
Gemiddelde oppervlakte in aren	265	367	329	339	333
Gemiddelde arbeidsbezetting in manjaren	1,53	1,87	1,74	1,69	1,73
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in gllds.	38000	34000	35000	34000	34700
Totale kosten per bedrijf in gllds.	11940	13680	13030	13700	13240
<u>Netto-overschot</u> ¹⁾ :					
in gllds. per bedrijf	%/ 1720	%/ 3430	%/ 2790	%/ 1000	%/ 2260
in gllds. per ha	%/ 650	%/ 930	%/ 850	%/ 290	%/ 680
in procenten van de kosten	%/ 17	%/ 25	%/ 21	%/ 7	%/ 17
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen	%/ 5	%/ 10	%/ 8	%/ 3	%/ 7
Arbeidsinkomen in gllds. per manjaar	3350	2450	2760	3810	3050
Gezinsinkomen in gllds. per ondernemer	4100	4000	4030	5570	4480
Ter vergelijking: C.A.O.-loon incl. sociale lasten	4420	4420	4420	4420	4420
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot (procenten van de kosten)	4,2	3,1	2,5	3,6	1,8

/% = minus

1) Incl. koolsteun

Bij de berekening van deze resultaten is rekening gehouden met de "koolsteun", die in de winter 1957/'58 in verband met de zeer slechte afzetmogelijkheden van bewaarkool werd gegeven. Per bedrijf bedroeg deze steun gemiddeld f. 800,-.

De spreidingsdiagrammen op bijlage II C tonen aan dat van de "vaar"bedrijven 96% en van de "rij"bedrijven 60% verliesgevend was. 74% van de ondernemers op de "vaar"bedrijven had een gezinsinkomen van nog geen f. 5000,-, terwijl 25% zelfs beneden f. 2500,- bleef. Bij de "rij"bedrijven zijn deze percentages: 43% beneden f. 5000,- en 22% beneden f. 2500,-.

De Streek

De Streek tussen Hoorn en Enkhuizen, met daarbij aansluitend het tuinbouwgebied Wervershoof en Andijk-West, wordt gekenmerkt door de teelt van vroege aardappelen, met nateelt van bloemkool en de bloembollenteelt. Deze teelten nemen gezamenlijk $\pm 80\%$ van de oppervlakte tuinbouw in beslag.

De bedrijven in dit gebied zijn, aan de hand van de genormaliseerde arbeidsbehoeften, ingedeeld in bedrijven met veel (>50% van de totale arbeidsbehoefte voor bloembollen), matig (20-50% van de totale arbeidsbehoefte voor bloembollen) en weinig bloembollen.

De bedrijfsresultaten van deze groepen bedrijven zijn vermeld in tabel 4.

Tabel 4

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN DE STREEK (ZIE BIJLAGE III)

	Veel bloem- bollen	Matig bloem- bollen	Weinig/ geen bloem- bollen	Alle bedrij- ven
Aantal bedrijven	18	39	20	77
Gemiddelde oppervlakte in aren	321	280	272	288
Gemiddelde arbeidsbezetting in manjaren	2,3	2,0	1,8	2,0
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in gllds.	51000	40000	32000	40500
Totale kosten per bedrijf in gllds.	19040	15210	13430	15640
Netto-overschot:				
in gllds. per bedrijf	1330	30	1240	4
in gllds. per ha	410	10	460	0
in procenten van de kosten	7	0	9	0
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerdvermogen	3	0	4	0
Arbeidsinkomen in gllds. per manjaar	5180	4440	3880	4510
Gezinsinkomen in gllds. per ondernemer	9020	7680	4490	7060
Ter vergelijking: C.A.O.-loon inclusief sociale lasten	4420	4420	4420	4420
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot (procenten van de kosten)	6,8	3,0	4,0	2,5

% = minus

Ofschoon uit tabel 4 blijkt dat de bedrijven met veel bloembollen gemiddeld een niet ongunstig resultaat verkregen, blijkt toch uit de spreidingsdiagrammen op bijlage III c, dat 55% van de bedrijven uit deze groep verliesgevend was, terwijl 28% van deze bedrijven een gezinsinkomen opleverde van minder dan f. 5000,-. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat 11% van de bedrijven een bijzonder goed resultaat opleverde. Ook de hoge standaardafwijking wijst op grote onderlinge verschillen in de bedrijfsuitkomsten, waardoor het berekende gemiddelde netto-overschot wat onzeker wordt. In de groep met matig bloembollen was het aantal verliesgevende bedrijven 61% en in de groep met weinig of geen bloembollen 75%. Het aantal ondernemers met een gezinsinkomen van minder dan f. 5000,- was in deze groepen resp. 36% en 75%.

Avenhorn-Berkhout

In dit gebied treft men, naast de teelten van vroege aardappelen en merendeels grove groentegewassen, op vrijwel elk bedrijf de teelt van bloembollen aan. Om deze reden is ook in dit gebied een bedrijfsindeling toegepast, die verband houdt met de mate waarin de bloembollenteelt voorkomt, nl. met relatief veel bloembollen (20% van de genormaliseerde arbeidsbehoefte en daarboven) en met weinig of geen bloembollen.

In tabel 5 zijn de resultaten van deze groepen weergegeven.

Tabel 5

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN AVENHORN-BERKHOUT (ZIE BIJLAGE III)

	Veel bloembollen	Weinig/geen bloembollen	Alle bedrijven
Aantal bedrijven	24	12	36
Gemiddelde oppervlakte in aren	250	293	263
Gemiddelde arbeidsbezetting in manjaren	2,0	2,0	2,0
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in gl's.	38000	37000	37700
Totale kosten per bedrijf in gl's.	15920	15560	15800
Netto-overschot:			
in gl's. per bedrijf	2230	370	1360
in gl's. per ha	890	130	510
in procenten van de kosten	14	2	9
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen	6	1	4
Arbeidsinkomen in gl's. per manjaar	5660	4320	5200
Gezinsinkomen in gl's. per ondernemer	8330	7140	7950
Ter vergelijking: C.A.O.-loon inclusief sociale lasten	4420	4420	4420
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot (procenten van de kosten)	4,6	5,2	3,8

% = minus

Ook hier blijken de bedrijven met relatief veel bloembollen een gunstig resultaat behaald te hebben, terwijl daarentegen de bedrijven met weinig of geen bloembollen verliesgevend waren. Van de bedrijven met veel bloembollen was 25% verliesgevend, van de bedrijven met weinig of geen bloembollen 67%. Van de bedrijven met veel bloembollen behaalde "slechts" 19% van de ondernemers een gezinsinkomen beneden f. 5000,-, van de bedrijven met weinig of geen bloembollen 33%. De tamelijk hoge standaardafwijkingen wijzen op grote onderlinge verschillen in de bedrijfsuitkomsten.

Ter Aar

Dit gebied wordt gekenmerkt door, over het algemeen, kleine bedrijven, waar op de meeste bedrijven, naast intensieve opengrondsteelten, een of meer kassen voorkomen. Op vele bedrijven neemt ook de bloementeel, zowel onder glas als in de open grond, een belangrijke plaats in.

De bedrijven hebben dus een sterk gemengd karakter. De bedrijven zijn dan ook op twee manieren onderscheiden, nl. naar bedrijfsvorm (overwegend glas of overwegend open grond) en naar tak van tuinbouw (overwegend groenten of overwegend bloemen). Hierbij dient te worden opgemerkt dat de bedrijven met overwegend bloementeel alle thuishoren in de groep met overwegend glas.

In tabel 6 zijn de resultaten van deze groepen vermeld.

Tabel 6

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN TER AAR

	Over- wegend open grond (zie bijl.II)	Over- wegend glas (zie bijl.X)	Over- wegend groen- ten	Over- wegend bloe- men	Alle be- drij- ven
Aantal bedrijven	17	18	24	11	35
Gemiddelde oppervlakte in aren	113	75	107	63	93
Gemiddelde arbeidsbezetting in manjaren	1,73	1,79	1,69	1,89	1,76
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in gls.	32000	45000	35000	47000	39000
Totale kosten per bedrijf in gls.	13000	17780	13590	19520	15460
<u>Netto-overschot:</u>					
in gls. per bedrijf	2040	3080	1720	4450	2570
in procenten van de kosten	16	17	13	23	17
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen	6	7	5	9	7
Arbeidsinkomen in gls. per manjaar	5310	5830	5220	6390	5590
Gezinsinkomen in gls. per ondernemer	8070	9770	8140	10620	8920
Ter vergelijking: C.A.O.-loon incl. sociale lasten	4320	4320	4320	5,8	4320
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot (procenten van de kosten)	4,0	6,1	4,5	5,8	3,6

Alle bedrijfstypen blijken gemiddeld zeer goede resultaten behaald te hebben. De beste resultaten hadden de bedrijven met overwegend bloementeel (glasbedrijven), die alle zonder uitzondering winstgevend waren. Bij de groep bedrijven met overwegend glasteelten was het aantal verliesgevende bedrijven 22% (groenteteeltbedrijven).

Het gemiddelde gezinsinkomen per ondernemer bedroeg f. 8920,-. Toch was het aantal ondernemers dat een gezinsinkomen had van minder dan f. 5000,- nog 18%. Bij de onderscheiden groepen waren deze percentages: 26% bij de bedrijven met overwegend open grond, 10% bij de bedrijven met overwegend glas, 27% bij de bedrijven met overwegend groenteteelt, terwijl de bedrijven met overwegend bloementeel alle een gezinsinkomen opleverden van meer dan f.5000,-.

Het Westland

De tuinbouw in het Westland heeft een sterk gemengd karakter. Het hoofdprodukt in dit gebied is thans wel de tomaat, die zowel in verwarmde als onverwarmde kassen en warenhuizen wordt geteeld. Daarnaast neemt ook de teelt van druiven en ander kasfruit een belangrijke plaats in, terwijl op vele bedrijven ook bloementeelten worden aangetroffen, hoofdzakelijk als voor- en/of nateelt. Daar al deze teelten, nog aangevuld met produkten zoals sla, spinazie, bloemkool, andijvie enz., die als voor- of nateelt van de tomaten of als onderteelt van het kasfruit worden geteeld, op vele bedrijven naast elkaar voorkomen, is de invloed van de belangrijkste teelten op het totale bedrijfsresultaat moeilijk na te gaan.

Voor de bedrijfstype-indeling is uitgegaan van de bedrijfs-onderdelen die een overwegende plaats op het bedrijf innemen, d.w.z. meer dan 50% van de bedrijfskosten veroorzaken. Als bedrijfs-onderdelen worden gezien de verschillende glasopstanden, b.v. verwarmd staand glas, onverwarmd staand glas, platglas enz., waarbij eventueel ook de teelten nog afzonderlijk kunnen worden onderscheiden.

De resultaten van de op deze wijze onderscheiden bedrijfstypen zijn vermeld in tabel 7.

Over het geheel genomen waren deze zeer bevredigend. Zien wij naar het netto-overschot uitgedrukt in gllds. per bedrijf, dan blijkt dat de stookbedrijven een veel hoger netto-overschot behaald hebben dan de koude bedrijven, terwijl, als gevolg van het feit dat zowel het jaarkostenbedrag als het gemiddeld geïnvesteerde vermogen bij de stookbedrijven ongeveer het dubbele is van dat bij de koude bedrijven, de resultaten uitgedrukt in procenten van de kosten en in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen niet ver uiteenlopen.

Bij de stookbedrijven behaalde 66% van de ondernemerseen inkomen van meer dan f. 15.000,- en 31% zelfs van meer dan f. 25.000,-. Gemiddeld voor alle Westlandse bedrijven waren deze percentages:

39% meer dan f. 15.000,- gezinsinkomen,

10% meer dan f. 25.000,- gezinsinkomen.

Tabel 7

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN HET WESTLAND

	Overw. staand glas verw. (bijl.V)	Overw. staand glas onverw. groenten (bijl.VI)	Overw. staand glas onverw. groenten en fruit (bijl.VI)	Overw. staand glas verw.en onverw. (bijl. VII)	Alle be- drij- ven
Aantal bedrijven	42	40	31	15	164 ¹⁾
Gemiddelde oppervlakte in aren	118	97	121	106	119
Gemiddelde arbeidsbezetting in manjaren	3,65	2,24	2,67	2,64	2,78
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in gls.	140000	73000	79000	98000	91000
Totale kosten per bedrijf in gls.	53250	23830	27870	33230	32860
Netto-overschot:					
in gls. per bedrijf	11120	4450	4090	5980	6020
in procenten van de kosten	21	19	15	18	18
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen	8	6	5	6	7
Arbeidsinkomen in gls. per manjaar	7590	6480	6100	6650	6680
Gezinsinkomen in gls. per ondernemer	20330	11530	12500	14490	14200
Ter vergelijking: C.A.O.-loon incl. sociale lasten	4510	4510	4510	4510	4510
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot (procenten van de kosten)	3,2	3,3	3,2	5,5	1,6

1) 36 bedrijven konden niet in een bepaalde groep worden ondergebracht.

De Kring

Het gebied de Kring omvat de veilinggebieden Veur, Delft, Pijnacker, Berkel, Rotterdam en Loosduinen. Van deze veilinggebieden is alleen Loosduinen nog niet in het onderzoek betrokken.

De tuinbouw in dit gebied draagt een veel minder gemengd karakter dan in het Westland. In Nieuwerkerk, Berkel, Bergschenhoek, Bleiswijk en Hillegersberg is de stooktomatenteelt toonaangevend, terwijl in Delft, Pijnacker en Veur de platglasteelten een overwegende plaats innemen. Koud-warenhuisteelten zijn vooral aan de 's-Gravenweg (Rotterdam) sterk vertegenwoordigd.

Evenals in het Westland is ook hier voor de bedrijfstype-indeling uitgegaan van die bedrijfsonderdelen die een overwegende plaats op het bedrijf innemen. De resultaten van de, op deze wijze, onderscheiden groepen zijn in tabel 8 weergegeven.

Tabel 8

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN DE KRING

	Overw. staand glas verw. (bijl.V)	Overw. staand glas onverw. (bijl.VI)	Staan glas verw. en onverw. (bijl.VII)	Overw. platglas (bijl. VIII)	Staan en plat- glas (bijl. IX)	Alle be- drij- ven
Aantal bedrijven	80	19	8	71	28	219 ¹⁾
Gemiddelde opper- vlakte in aren	129	89	104	106	137	118
Gemiddelde arbeids- bezetting in manjaren	4,18	2,16	2,92	2,87	3,28	3,26
Gemiddeld geïnves- teerd vermogen in glds.	162000	72000	85000	60000	86000	99000
Totale kosten per be- drijf in glds.	65150	22100	32070	29250	34080	41070
<u>Netto-overschot:</u>						
in glds.per bedrijf	11620	260	1470	960	570	4550
in procenten van de kosten	18	1	5	3	2	11
in procenten van het gemiddeld ge- investeerdvermogen	7	0	2	2	1	5
Arbeidsinkomen in glds. per manjaar	7280	4370	4710	4820	4500	5850
Gezinsinkomen in glds. per ondernemer	18280	7220	8450	8990	8670	12380
Ter vergelijking: C.A.O.-loon inclusief sociale lasten	4510	4510	4510	4510	4510	4510
Standaardafwijking van het gemiddelde netto- overschot (procenten van de kosten)	2,1	3,1	2,9	1,5	2,3	1,1

1) 13 bedrijven konden niet in een bepaalde groep worden ondergebracht.

De enige groep die zeer bevredigende uitkomsten gaf was de groep stookbedrijven. De andere bedrijfstypen waren minder rendabel, zelfs op de grens van onrendabel. Duidelijk komt dit tot uiting in het aantal bedrijven dat volgens de spreidingsgrafieken verliesgevend was. Bij de groep stookbedrijven was dit aantal 20%, bij de groep koude bedrijven 43% en bij de groepen platglasbedrijven en gemengd staand en platglasbedrijven 50%.

Uit de spreidingsgrafieken blijkt ook dat in een niet te verwaarlozen aantal gevallen gezinsinkomens voorkwamen beneden f. 5000,-. Bij de stookbedrijven was dit aantal slechts 6%, mede doordat dit over het algemeen grotere bedrijven zijn, doch bij de andere groepen was dit aantal $\pm$ 25%. Bij de platglasgroep en de groep gemengd staand en platglas kwamen echter ook inkomens boven f. 15.000,- in belangrijke mate voor (resp. 15% en 22%). Bij de stookbedrijven was dit aantal 45%, waarvan 22% zelfs meer dan f. 25.000,- inkomen genoot.

Zwijndrecht

De structuur van de tuinbouw in de gemeenten Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Dubbeldam heeft een gemengd karakter. Naast betrekkelijk intensieve opengrondsteelten, zoals sla, andijvie en bloemkool, komen op de meeste bedrijven ook platglasteelten voor, terwijl in de laatste jaren ook de warenhuisteelten in omvang toenemen. Als bedrijfstypen hebben wij onderscheiden: bedrijven met overwegend glasteelten, bedrijven met overwegend opengrondsteelten en bedrijven die in dit opzicht gemengd zijn. In de groep glasbedrijven is de komkommerteelt, zowel onder platglas als onder staand glas, verreweg de belangrijkste teelt. Daarnaast wordt hier ook de tomatenteelt aangetroffen. In de groep opengrondsbedrijven, waarop gemiddeld ruim 500 ramen platglas aanwezig zijn, treft men nagenoeg geen komkommerteelt aan. Van de grote verscheidenheid van produkten, welke op deze bedrijven onder platglas worden geteeld, is de teelt van stambonen, veelal voorafgegaan door de combinatieteelt sla-bloemkool op gelichte rijen, wel de belangrijkste. Bij de groep gemengde bedrijven wordt de komkommerteelt wel aangetroffen, zij het naar verhouding in veel mindere mate dan bij de glasbedrijven.

De bedrijfsresultaten van deze groepen zijn vermeld in tabel 9.

De bedrijven uit de groep glasbedrijven hebben zeer bevredigende resultaten opgeleverd. Ook de andere groepen waren gemiddeld rendabel, doch het aantal verliesgevende bedrijven was toch zeer belangrijk (overwegend open groden 53%, gemengde bedrijven 40%). De hoge standaardafwijkingen van deze groepen wijzen op grote onderlinge verschillen in de bedrijfsuitkomsten, waardoor het berekende gemiddelde nettooverschot wat onzeker wordt.

Tabel 9

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN ZWIJNDRECHT

	Staand en platglas (bijl.IX)	Open grond (bijl.II)	Gemengde bedrijven (bijl.X)	Alle bedrijven
Aantal bedrijven	13	15	15	43
Gemiddelde oppervlakte in aren	157	286	198	216
Gemiddelde arbeidsbezetting in manjaren	3,9	2,7	3,0	3,2
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in gls.	88000	50000	64000	66400
Totale kosten per bedrijf in gls.	36960	20250	24600	26820
Netto-overschot:				
in gls. per bedrijf	6150	1460	1730	2970
in procenten van de kosten	17	7	7	11
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerd vermogen	7	3	3	4
Arbeidsinkomen in gls. per manjaar	5990	4790	4880	5260
Gezinsinkomen in gls. per ondernemer	12380	7960	7980	9270
Ter vergelijking: C.A.O.-loon inclusief sociale lasten	4430	4430	4430	4430
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot (procenten van de kosten)	3,2	5,2	5,9	3,0

In dit gebied komen grote verschillen voor in bedrijfsgrootte. Bij een groepering der bedrijven naar bedrijfsgrootte blijkt dat de grote bedrijven (meer dan f. 30.000,- kosten per jaar) gemiddeld een netto-overschot hadden van f. 8730,-, de middelgrote bedrijven (f. 15.000,- - f. 30.000,- kosten per jaar) een netto-overschot van f. 180,- en de kleine bedrijven een verlies van f. 720,-. De groep grote bedrijven, omvattende 8 glasbedrijven, 3 opengrondsbedrijven en 4 gemengde bedrijven, verkregen alle zonder uitzondering goede bedrijfsresultaten. De resultaten van de middelgrote en kleine opengronds- en gemengde bedrijven waren over het algemeen teleurstellend.

Gemiddeld werd een gezinsinkomen verkregen van f. 9270,-, doch 21% van de ondernemers op de opengrondsbedrijven en 16% op de gemengde bedrijven behaalden een inkomen van nog geen f. 5000,-.

Barendrecht

Op de bedrijven in de omgeving van Barendrecht worden veel extensieve teelten aangetroffen, zoals spruiten, witlofwortelen, uien en aardbeien. Toch komen hier ook bedrijven voor waar de glasteelten, zowel onder platglas als in warenhuizen, een belangrijke plaats innemen. Op deze bedrijven worden ook meer intensieve opengrondsgroenteteelten bedreven. Als bedrijfstypen hebben wij hier onderscheiden bedrijven met relatief veel en weinig of geen glasteelten.

De bedrijfsresultaten van deze twee groepen zijn vermeld in tabel 10.

Tabel 10

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN BARENDRECHT E.O.

	Open grond (bijl.II)	Gemengde bedrijven (bijl.X)	Alle bedrij- ven
Aantal bedrijven	36	17	53
Gemiddelde oppervlakte in aren	338	212	297
Gemiddelde arbeidsbezetting in manjaren	2,63	3,02	2,76
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in gls.	44000	67000	51000
Totale kosten per bedrijf in gls.	20560	28250	23030
<u>Netto-overschot:</u>			
in gls. per bedrijf	880	2720	1470
in procenten van de kosten	4	10	6
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen	2	4	3
Arbeidsinkomen in gls. per manjaar	4520	5330	4810
Gezinsinkomen in gls. per ondernemer	7590	8420	7900
Ter vergelijking: C.A.O.-loon inclusief sociale lasten	4430	4430	4430
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot (procenten van de kosten)	3,7	5,9	3,4

De bedrijfsresultaten blijken gemiddeld bevredigend te zijn geweest, vooral wat betreft de bedrijven met glasteelten. De opengrondsbedrijven waren gemiddeld nog wel rendabel, doch op 50% van deze bedrijven werden de kosten niet door de opbrengsten goedgemaakt. Splitsen wij deze groep bedrijven in extensieve en minder extensieve bedrijven, dan blijken de 21 extensieve bedrijven, die gemiddeld een 2x zo grote oppervlakte hebben als de minder extensieve, gemiddeld een winst gemaakt te hebben van f. 2110,- per bedrijf, d.i. f. 470,- per ha, terwijl de 15 minder extensieve bedrijven een verlies hebben van gemiddeld f. 840,- per bedrijf, d.i. f. 380,- per ha. 52% van de extensieve bedrijven was verliesgevend en van de minder extensieve 47%.

Uit de spreidingsgrafiek van de gezinsinkomens blijkt dat 36% van de ondernemers op de opengrondsbedrijven een inkomen verkreeg van minder dan f. 5000,- en 7% zelfs van minder dan f. 2500,-. Bij de gemengde bedrijven verkreeg 19% van de ondernemers een inkomen beneden f. 5000,-. Gezinsinkomens van minder dan f. 2500,- kwamen hier echter niet voor.

Venlo-Blerick-Tegelen

Tot voor kort lag het zwaartepunt van de tuinbouw in dit gebied in de opengrondsgroenteteelt. Na 1950 is men zich echter in sterke mate op de groenteteelt onder glas gaan toeleggen, waardoor de bedrijven steeds meer een gemengd karakter kregen. Thans wordt op bijna elk bedrijf in meerdere of mindere mate staand glas aangetroffen.

Voor de bedrijfsindeling zijn wij uitgegaan van het al of niet overwegende karakter van de glasteelten op het bedrijf. Op deze wijze verkregen wij de volgende groepen: glasbedrijven, opengronds-bedrijven en gemengde bedrijven. De resultaten van deze groepen zijn weergegeven in tabel 11.

Tabel 11

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN VENLO-BLERICK-TEGELEN

	Glas- bedrij- ven	Open grond (bijl.II)	Gemengde bedrijven (bijl.X)	Alle bedrij- ven
Aantal bedrijven	9	33	25	67
Gemiddelde oppervlakte in aren	207	258	218	237
Gemiddelde arbeidsbezetting in manjaren	2,42	1,84	2,07	2,-
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in gllds.	89000	36000	56000	51000
Totale kosten in gllds. per bedrijf	24960	13990	17710	16850
<u>Netto-overschot:</u>				
in gllds. per bedrijf	7360	90	3110	2190
in procenten van de kosten	30	1	18	13
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen	8	0	6	4
Arbeidsinkomen in gllds. per manjaar	7060	4200	5610	5210
Gezinsinkomen in gllds. per ondernemer	15880	7760	9840	9700
Ter vergelijking: C.A.O.-loon inclusief sociale lasten	4330	4330	4330	4330
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot (procenten van de kosten)	6,3	4,3	4,7	3,1

Het blijkt dat de bedrijven met relatief veel glasteelten, die hoofdzakelijk in Venlo en Tegelen gelegen zijn, zeer goede resultaten behaald hebben, terwijl daarentegen op de bedrijven met weinig of geen glasteelten de kosten nauwelijks door de opbrengsten werden goedgemaakt. Onderscheiden wij deze laatste groep echter nog in bedrijven gelegen in Venlo en Tegelen en die in Blerick, dan blijken de 15 bedrijven in Blerick gemiddeld een netto-overschot te hebben van f. 1630,- per bedrijf, d.i. 10% van de kosten, terwijl de 18 bedrijven in Venlo en Tegelen een verlies hadden van f. 1210,-, d.i. ook 10% van de kosten.

Bij de opengrondsbedrijven was het aantal ondernemers met een gezinsinkomen beneden f. 5000,- vrij hoog, nl. 26%. Bij de gemengde bedrijven is dit percentage 10, terwijl bij de glasbedrijven geen gezinsinkomens beneden f. 7500,- voorkomen.

Aalsmeer

De bloemisterijbedrijven in Aalsmeer zijn gegroepeerd naar de verschillende hoofdcultures die op de bedrijven worden aangetroffen. Ten einde te worden opgenomen in een groep met één hoofdcultuur (b.v. rozen), diende 65% van de genormaliseerde arbeidsbehoefte ten laste te komen van deze cultuur. In de groep met twee hoofdcultures (rozen en anjers) zijn ondergebracht de bedrijven, waar aan elk der beide hoofdcultures ten minste 25% en aan beide tezamen ten minste 75% van de totale genormaliseerde arbeidsbehoefte konden worden toege-rekend. In de groep seringen met overige cultures overweegt de seringenteelt ten opzichte van de overige cultures tezamen.

De resultaten van de onderscheiden groepen zijn weergegeven in tabel 12.

Tabel 12

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN AALSMEER (ZIE BIJLAGE V)

	Rozen	Anjers en rozen	Anjers	Totaal anjers en rozen	Seringen met div. cultures	Pot- planten	Totaal seringen en pot- planten	Alle bedrij- ven
Aantal bedrijven	12	9	10	31	17	14	31	69 ¹⁾
Gemiddelde opper- vlakte in aren	56,7	41,5	39,2	46,6	78,5	52,8	66,9	54,8
Gemiddelde arbeids- bezetting in manj.	3,23	2,85	2,53	2,89	3,26	6,09	4,54	3,60
Gemiddeld geïnves- teerd vermogen in glds.	127300	98800	80200	103900	76700	122400	96500	96500
Totale kosten in glds.per bedrijf	51070	37680	27970	39730	29270	64750	45300	40830
<u>Netto-overschot:</u>								
in glds.p.bedr.	19850	7740	7340	12300	¼ 350	3510	1390	6180
in proc.van de kosten	39	21	26	31	¼ 1	5	3	15
in proc.van het gem.geïnvesteerde vermogen	16	8	9	12	-	3	1	7
Arbeidsinkomen in glds.per manjaar	10630	7120	7150	8660	4360	4950	4720	6110
Gezinsinkomen in glds.per ondernemer	19710	14250	13360	16420	7130	8170	7700	11080
Ter vergelijking: C.A.O.-loon incl. sociale lasten	4390	4390	4390	4390	4390	4390	4390	4390
Standaardafwij- king van het gem. netto-overschot (proc.v.d.kosten)	6,5	5,2	8,8	4,0		4,3	3,3	2,7

¼ = minus

1) 7 bedrijven konden niet in een bepaalde groep worden ondergebracht.

Gemiddeld hebben de Aalsmeerse bedrijven zeer goede bedrijfsresultaten behaald, hetgeen evenwel geheel moet worden toegeschreven aan de rozen- en anjerbedrijven. In deze groep bleek echter nog 16% van de bedrijven verliesgevend te zijn, terwijl 13% van de ondernemers een gezinsinkomen had van minder dan f. 5000,-. Daarentegen had 34% van de ondernemers een inkomen van meer dan f. 15.000,-.

De resultaten van de seringenbedrijven waren zeer teleurstellend. Van deze bedrijven was 65% verliesgevend. De potplantenbedrijven waren gemiddeld wel rendabel, doch ook hier werden op 43% van de bedrijven de kosten niet door de opbrengsten goedgemaakt.

De Bloembollenstreek

Het onderzoek in de Bloembollenstreek is beperkt tot de zuivere kwekerijbedrijven, daar het niet mogelijk is afzonderlijke gegevens te verkrijgen over de rentabiliteit van het kwekersbedrijf van de z.g. kwekers-handelaars.

De bedrijven zijn ingedeeld in groepen van gelijksoortige bedrijven, waarbij de oppervlakte hyacinten en tulpen als maatstaf heeft gediend, t.w. bedrijven met meer dan 10% hyacinten van het bloembollenareaal, bedrijven met meer dan 50% tulpen van het bloembollenareaal, overige bedrijven.

De resultaten van deze groepen zijn weergegeven in tabel 13.

Tabel 13

BEDRIJFSRESULTATEN PER BEDRIJFSTYPE IN DE BLOEMBOLLENSTREEK (ZIE BIJLAGE IV)

	> 10% hyacin- ten	> 50% tul- pen	Overige bedrij- ven	Alle bedrij- ven
Aantal bedrijven	18	19	27	64
Gemiddelde oppervlakte bloembollen in aren	279	116	139	172
Gemiddelde arbeidsbezetting in manjaren	5,-	2,36	2,40	3,12
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen in glds. 1)	136000	70000	67000	87300
Totale kosten in glds. per bedrijf	49210	20020	20100	28270
<u>Netto-overschot:</u>				
in glds. per bedrijf	12920	4320	2840	6110
in procenten van de kosten	26	22	14	22
in procenten van het gemiddeld geïnvesteerdvermogen	10	6	4	7
Arbeidsinkomen in glds. per manjaar	7400	6460	5790	6670
Gezinsinkomen in glds. per ondernemer	16290	10970	8740	11750
Ter vergelijking: C.A.O.-loon inclusief sociale lasten	4450	4450	4450	4450
Standaardafwijking van het gemiddelde netto-overschot (procenten van de kosten)	3,7	8,6	5,0	3,5

1) Excl. waarde teeltvergunning.

De hyacintenbedrijven blijken de beste resultaten te hebben behaald, terwijl de bedrijven met meer dan 50% tulpen gemiddeld beter waren dan die met minder tulpen. Hierbij dient echter wel te worden opgemerkt dat 47% van de bedrijven met meer dan 50% tulpen verliesgevend was, terwijl dit bij de bedrijven met minder tulpen 33% was.

Bij een indeling in grootteklassen blijkt de groep grote bedrijven (meer dan f. 30.000,- jaarkosten), die hoofdzakelijk bestaat uit hyacintenbedrijven, de beste resultaten te hebben behaald, nl. een netto-overschot van gemiddeld f. 29,- per f. 100,- kosten. Daarop volgt de groep middelgrote bedrijven (f. 15.000,- tot f. 30.000,- jaarkosten), die 25% hyacintenbedrijven omvat, met een netto-overschot van gemiddeld f. 19,- per f. 100,- kosten en tenslotte de groep kleine bedrijven (minder dan f. 15.000,- jaarkosten), die geen hyacintenbedrijven omvat en gemiddeld slechts een netto-overschot had van f. 2,- per f. 100,- kosten.

HOOFDSTUK II

DE BEDRIJFSRESULTATEN OVER 1957 NAAR BEDRIJFSVORM

Een zelfde bedrijfstype, b.v. opengrondsbedrijf, staand-glasbedrijf enz., kan men in verschillende gebieden aantreffen, doch de teeltrichting, waarin de beschikbare produktiemiddelen worden aangewend, kan geheel verschillend zijn. Op de opengrondsbedrijven b.v. vindt men in het ene gebied extensieve groenteteelten, in het andere gebied daarentegen bloembollenteelt of intensieve groenteteelt. In het ene gebied wordt onder glas de groenteteelt uitgeoefend, in het andere gebied de bloemeteelt.

Deze verschillen in teeltrichting hangen veelal samen met de geschiktheid van bodem en klimaat voor bepaalde cultures, met historische ontwikkelingen en ligging van het produktiegebied t.o.v. de consumptiegebieden.

In dit hoofdstuk zullen de bedrijfsresultaten van dezelfde bedrijfstypen in de verschillende gebieden met elkaar worden vergeleken.

a. De opengrondsbedrijven

In tabel 14 zijn de resultaten van de opengrondsbedrijven in de verschillende gebieden weergegeven. Voor een goede vergelijkbaarheid zijn de cijfers uitgedrukt per ha. In de eerste kolom is de gemiddelde arbeidsbezetting per ha vermeld, waaruit het meer of minder intensieve karakter van de opengrondsbedrijven in de onderscheiden gebieden kan worden afgeleid.

In het algemeen kan geconstateerd worden dat de resultaten van de opengrondsgroenteteelt slechts in de gebieden, waar intensievere teelten worden toegepast, nog bevredigend waren. De resultaten van de extensieve teelten in Noordholland waren echter zeer teleurstellend.

Goede resultaten werden behaald met de bloembollenteelt, hetgeen ook merkbaar is aan de bedrijven in Noordholland, waar in enigszins belangrijke mate bloembollen voorkomen. Deze teelt eist echter wel belangrijk hogere investeringen per ha.

Ook bij de bedrijven in Ter Aar zien wij hoge investeringen, wat niet alleen een gevolg is van de zeer intensieve teelten, maar ook van het feit dat op bijna alle, merendeels kleine, bedrijven een relatief belangrijke oppervlakte met glasteelten voorkomt.

Tabel 14

BEDRIJFSUITKOMSTEN OPENGRONDSBEDRIJVEN, UITGEDRUKT PER HA

Gebied	Ar- beids- bezet- ting in man- jaren	Kos- ten in glds.	Op- breng- sten in glds.	Netto- over- schot in glds.	Gemidd. geïnv. ver- mogen in glds.	Netto- overschot in proc. van het gemidd. geïnv. vermogen
1. Geestmerambacht: (bijlage II)						
a. vaarbedrijven	0,53	3960	3110	÷ 850	10600	÷ 8
b. rijbedrijven	0,50	4040	3750	÷ 290	10000	÷ 3
alle bedrijven	0,52	3980	3300	÷ 680	10400	÷ 7
2. De Streek: (bijlage III)						
a. veel bloembollen	0,70	5930	6350	420	15900	3
b. matig bloembollen	0,73	5430	5440	10	14300	-
c. weinig/geen bloembollen	0,65	4940	4480	÷ 460	11800	÷ 4
alle bedrijven	0,70	5440	5440	0	14100	-
3. Avenhorn-Berkhout: (bijlage III)						
a. veel/matig bloembollen	0,78	6370	7260	890	15200	6
b. weinig/geen bloembollen	0,69	5310	5180	÷ 130	12600	÷ 1
alle bedrijven	0,75	5980	6490	510	14200	4
4. Ter Aar (bijlage II)	1,52	11400	13190	1790	28100	6
5. Barendrecht (bijlage II)	0,78	6080	6340	260	13000	2
6. Zwijndrecht (bijlage II)	0,74	5560	5960	400	13700	3
7. Venlo-Blerick-Tegelen: (bijlage II)						
a. Venlo-Tegelen	0,86	5640	5060	÷ 580	12900	÷ 4
b. Blerick	0,59	5230	5750	520	14500	4
alle bedrijven	0,71	5420	5440	20	14000	-
8. Bloembollenstreek: (bijlage IV)						
a. > 10% hyacinten	1,58	15520	19600	4080	43000	10
b. veel tulpen	1,48	12590	15310	2720	44000	6
c. weinig tulpen	1,53	12800	14610	1810	42700	4
alle bedrijven	1,54	13930	16940	3010	43100	7

÷ = minus

b. Bedrijven met overwegend staand glas

De resultaten van deze bedrijven zijn weergegeven in tabel 15. Een vergelijking van de resultaten per oppervlakte-eenheid heeft bij deze bedrijven weinig zin, daar naast de oppervlakte glasteelten veelal nog andere vormen van tuinbouw voorkomen. Bovendien kan men stellen dat het bij deze bedrijven in de eerste plaats gaat om het rendabel maken van het - beperkt beschikbare - kapitaal. Om deze reden zijn de resultaten dan ook uitgedrukt per f. 1000,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen.

Tabel 15

BEDRIJFSUITKOMSTEN VAN BEDRIJVEN MET OVERWEGEND STAAND GLAS

Gebied	Gemidd. geïnves- teerd vermogen in glds.	Per f.1000,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen		
		kosten in glds.	opbreng- sten in glds.	netto- overschot in glds.
1. Overwegend verwarmd (bijlage V)				
Westland	140000	380	460	80
De Kring	162000	400	470	70
Aalsmeer (rozen en anjers)	104000	380	500	120
2. Overwegend onverwarmd (bijlage VI)				
Westland				
a. groenten	73000	330	390	60
b. groenten en fruit	79000	350	400	50
c. alle bedrijven	77000	340	400	60
De Kring	72000	310	310	-
3. Gemengd verwarmd en onverwarmd (bijlage VII)				
Westland	98000	340	400	60
De Kring	85000	380	390	10

Uit deze tabel blijkt dat van de stookbedrijven, die gemiddeld zeer goede resultaten hebben behaald, de rozen- en anjerbedrijven in Aalsmeer het meest rendabel waren. Opmerkelijk is dat van de drie gebieden, die alle een andere teeltrichting hebben, de jaarkosten per f. 1000,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen praktisch gelijk zijn.

De resultaten van de koude bedrijven en van de gemengde bedrijven in het Westland waren, hoewel iets slechter dan van de stookbedrijven in dit gebied, toch zeer bevredigend. In de Kring echter waren de resultaten van deze groepen, waarin hoofdzakelijk bedrijven in Rotterdam met tomaten die laat worden aangevoerd voorkomen, relatief slecht te noemen.

c. Overige bedrijven

De overige bedrijven lenen zich, door het merendeels zeer gemengde karakter, slecht voor onderlinge vergelijking. Ook hier is, evenals bij de staand-glasbedrijven, het gemiddeld geïnvesteerde vermogen de aangewezen basis voor vergelijking.

Tabel 16

BEDRIJFSUITKOMSTEN VAN BEDRIJVEN MET STAAND EN/OF PLATGLAS EN OPEN GROND

Gebied	Gemidd. geïnves- teerd vermogen in glds.	Per f. 1000,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen		
		kosten in glds.	opbreng- sten in glds.	netto- overshot in glds.
1. Overwegend staand en platglas (bijlage IX)				
De Kring	86000	400	410	10
Zwijndrecht	88000	420	490	70
2. Overwegend platglas (bijlage VIII)				
De Kring	60000	490	510	20
3. Overwegend glas en open grond (bijlage X)				
Ter Aar	45000	400	470	70
Zwijndrecht	64000	380	410	30
Barendrecht	67000	420	460	40
Venlo-Blerick-Tegelen	56000	320	380	60

HOOFDSTUK III

DE BEDRIJFSRESULTATEN IN DE JAREN 1955, 1956, 1957 EN 1958

Het onderzoek naar de rentabiliteit van de tuinbouw daartoe in sommige gebieden reeds van 1946. Daar echter niet alle gebieden, die in dit rapport zijn vermeld, reeds zo lang in het onderzoek zijn opgenomen en bovendien in de gebieden, waar dit wel het geval is, de steekproef aanmerkelijk is gewijzigd, zullen wij hier volstaan met het rentabiliteitsverloop van 1955 af.

Wat de bedrijfsresultaten over 1958 betreft dient nog te worden opgemerkt, dat dit voorlopige cijfers zijn, zodat dus kleine wijzigingen nog mogelijk zijn.

In de bijlagen XI en XII zijn over de jaren 1955, 1956, 1957 en 1958 de volgende kengetallen opgenomen:

netto-overschot in guldens per bedrijf;

netto-overschot per f. 100,- kosten;

netto-overschot per f. 100,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen;

arbeidsinkomen in % van het C.A.O.-loon inclusief sociale lasten.

Ter verduidelijking zullen hier de kengetallen "netto-overschot per f. 100,- kosten" en "gezinsinkomen" van enige bedrijfstypen in de belangrijkste gebieden grafisch worden weergegeven.

a. Opengrondsbedrijven

In grafiek I zijn de resultaten van de opengrondsbedrijven weergegeven. (Zie blz. 26.)

Uit deze grafiek blijkt dat het jaar 1955 voor de extensieve opengrondstuinbouw in Noordholland zeer gunstig is geweest. Dit zeer gunstige jaar werd in het Geestmerambacht gevolgd door twee jaren waarin de bedrijfsresultaten zeer slecht waren, terwijl ook in 1958, volgens onze voorlopige berekening, de kosten niet door de opbrengsten werden goedge maakt. In de Streek en Avenhorn-Berkhout was ook het jaar 1956 nog gunstig, doch 1957 gaf op sommige bedrijfstypen een verlies te zien. In 1958 heeft het gebied de Streek

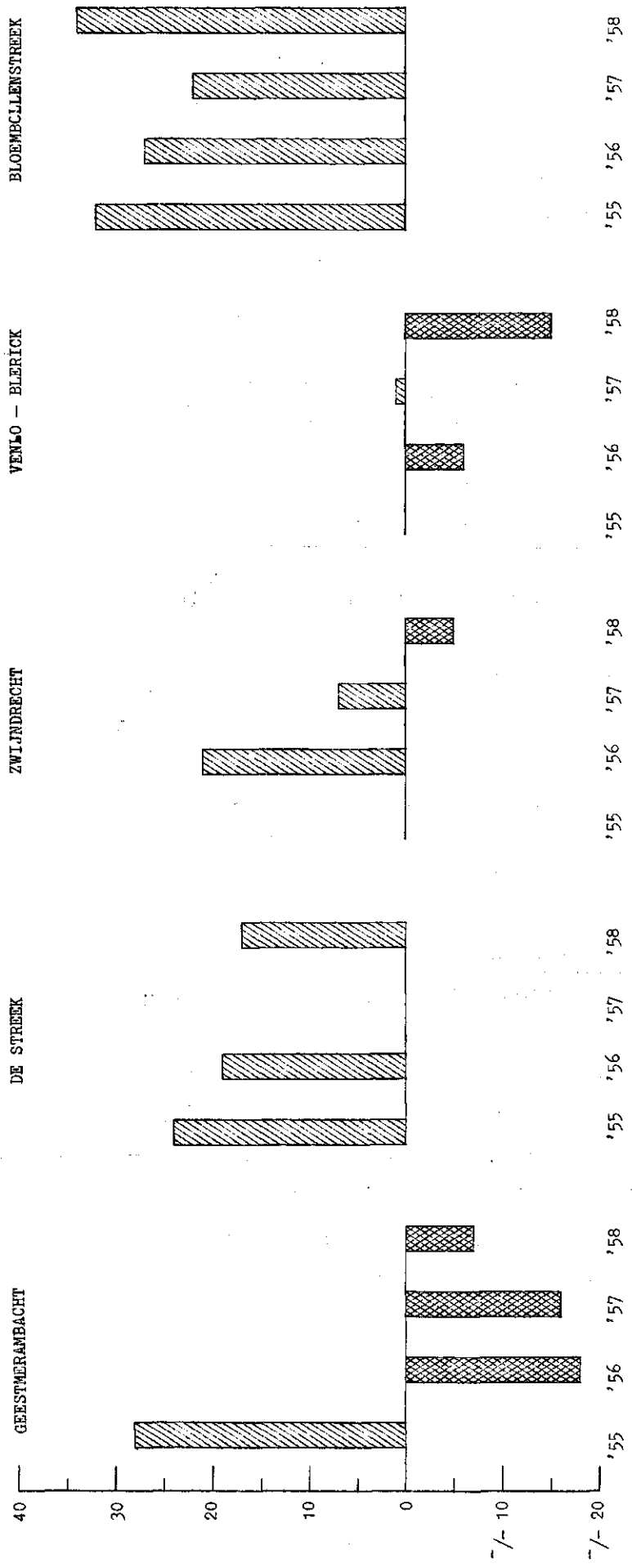
GEESTMERABACHT

DE STREEK

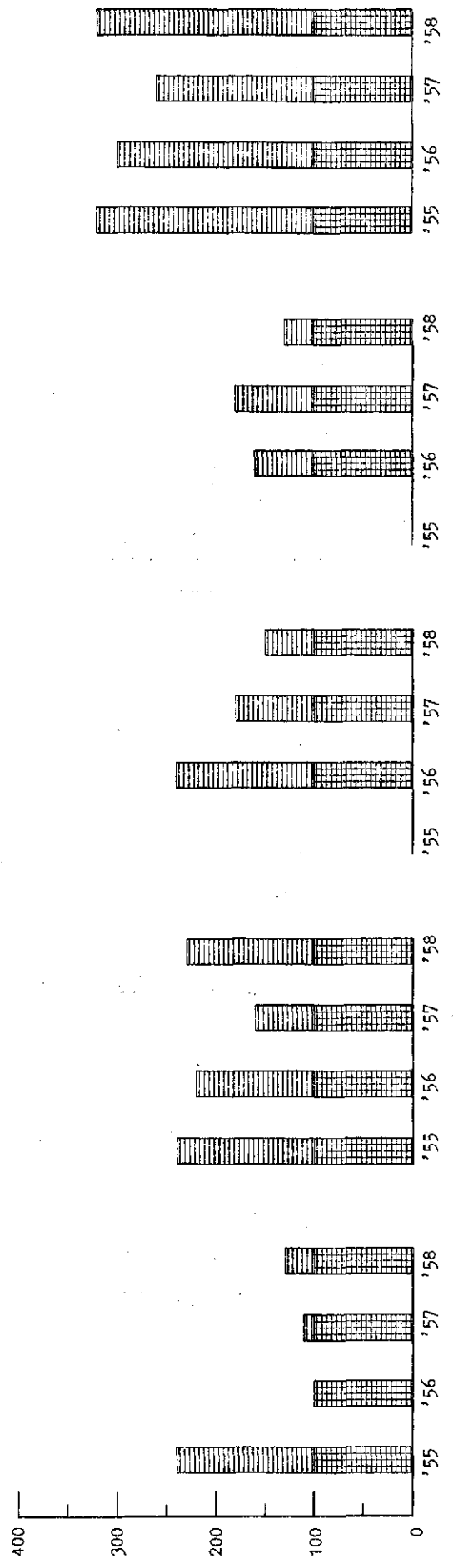
ZWIJNDRECHT

VENLO - ELERICK

BLOEMELLENSTREEK

GEZINSINKOMEN PER ONDERNEMER IN % VAN HET C.A.O. LOON INCL. SOCIALE LASTEN

echter weer goede resultaten. Het gebied Avenhorn-Berkhout is met ingang van 1958 niet meer in het onderzoek opgenomen.

De bedrijfsuitkomsten van de bloembollenbedrijven ver-
toonden in deze jaren wel enige schommelingen, doch bevonden
zich voortdurend op een hoog niveau.

Uitgedrukt per rr^2 bollenteelt was het netto-overschot
in deze jaren als volgt.

Tabel 18

NETTO-OVERSCHOT PER rr^2 BOLLENKRAAM IN DE BLOEMBOLLENSTREEK

	1955	1956	1957	1958
> 10% hyacinthen	9,-	8,30	6,60	10,10
> 50% tulpen	9,90	7,90	5,30	7,80
< 50% tulpen	4,50	3,50	3,-	5,80

b. Stookbedrijven

De resultaten van de stookbedrijven zijn weergegeven in
grafiek II. (Zie blz. 28.)

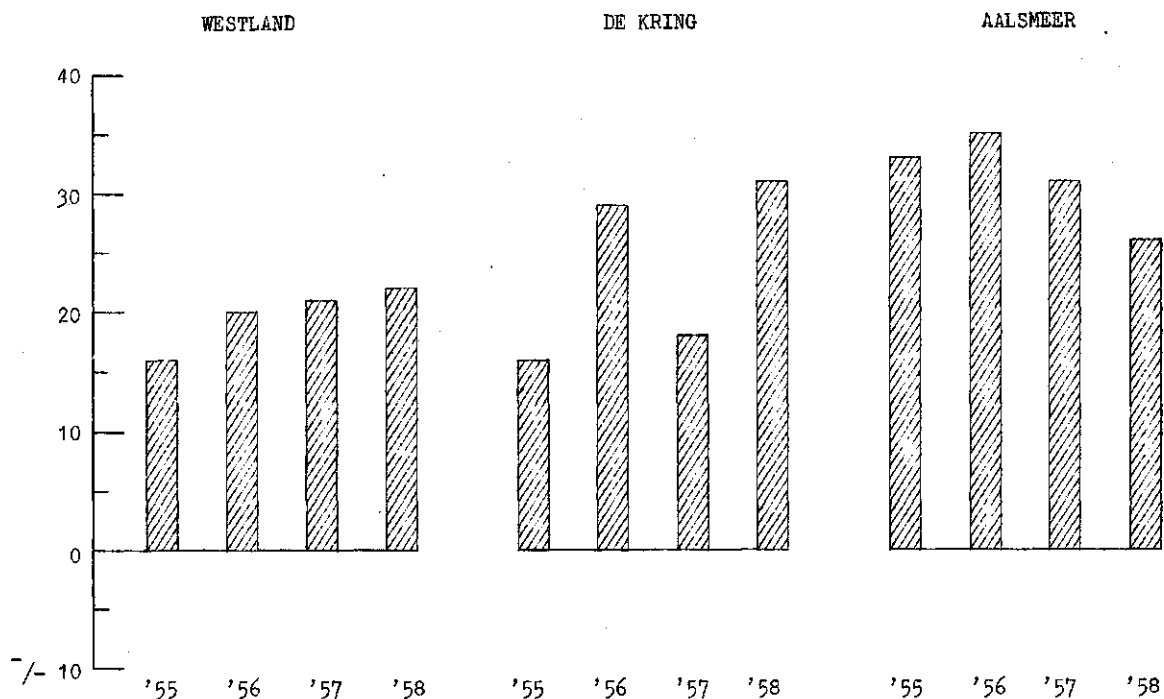
De stookbedrijven zijn in deze jaren zeer winstgevend ge-
weest. Van gebied tot gebied zijn echter wel verschillen te con-
stateren in het verloop. In het Westland geven alle jaren onge-
veer een zelfde resultaat te zien, in Aalsmeer is dit ook enig-
zins het geval, ofschoon hier wel een daling merkbaar is. In de
Kring wordt een zeer goed jaar afgewisseld met een minder goed
jaar.

c. Koude bedrijven en platglasbedrijven

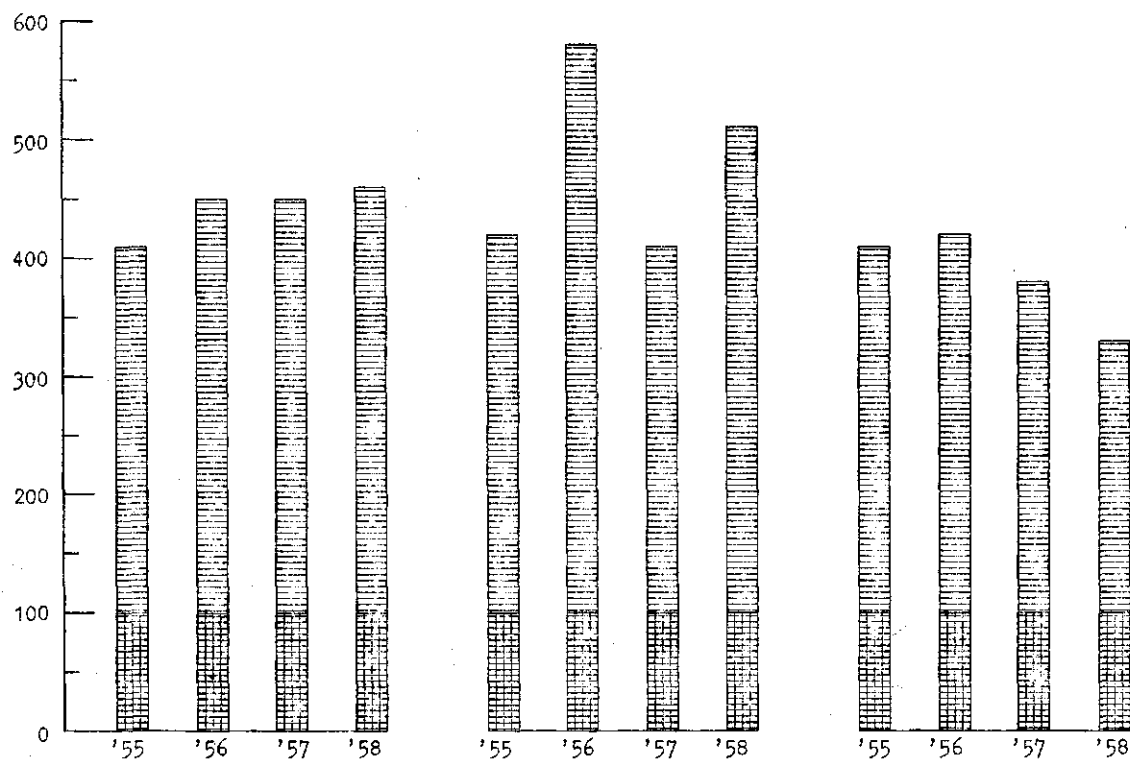
De resultaten van deze bedrijven zijn weergegeven in gra-
fiek III.

De koude bedrijven in het Westland blijken in deze jaren
ook bevredigende uitkomsten te hebben opgeleverd. In de Kring
was alleen het jaar 1956 winstgevend. De platglasbedrijven had-
den in 1955 en 1956 bevredigende uitkomsten, in 1957 werden de
kosten nog juist door de opbrengsten goedge maakt, doch in 1958
was dit bedrijfstype verliesgevend.

NETTO - OVERSCHOT PER f. 100.- KOSTEN VAN STOOKBEDRIJVEN

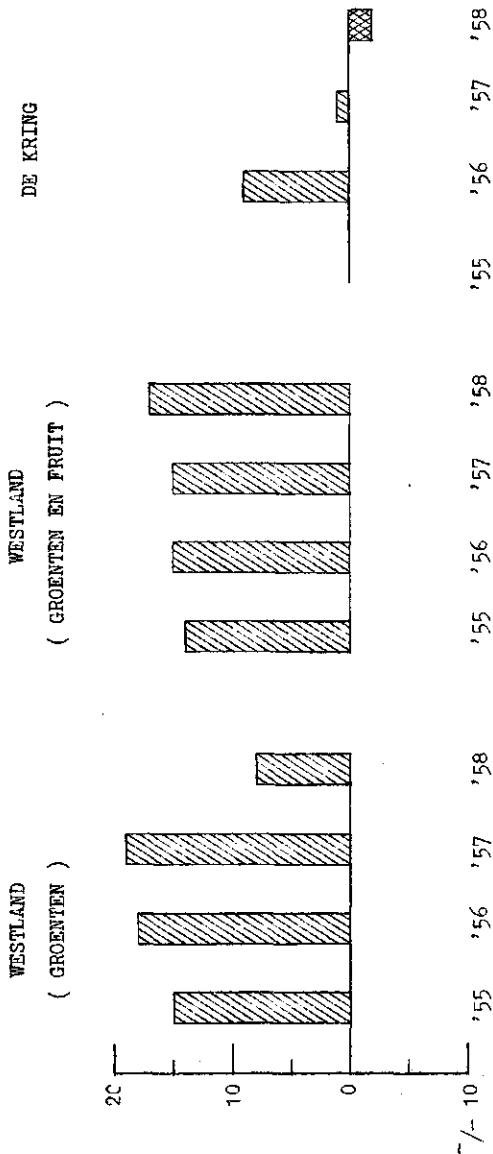

GEZINSINKOMEN PER ONDERNEMER IN % VAN HET C.A.O. LOON INCL. SOCIALE LASTEN

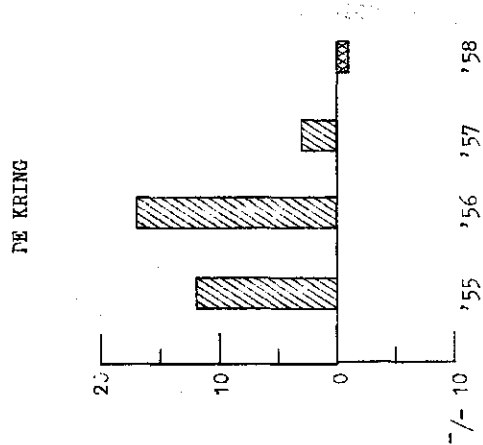

C.A.O. LOON INCL. SOCIALE LASTEN PER MANJAAR

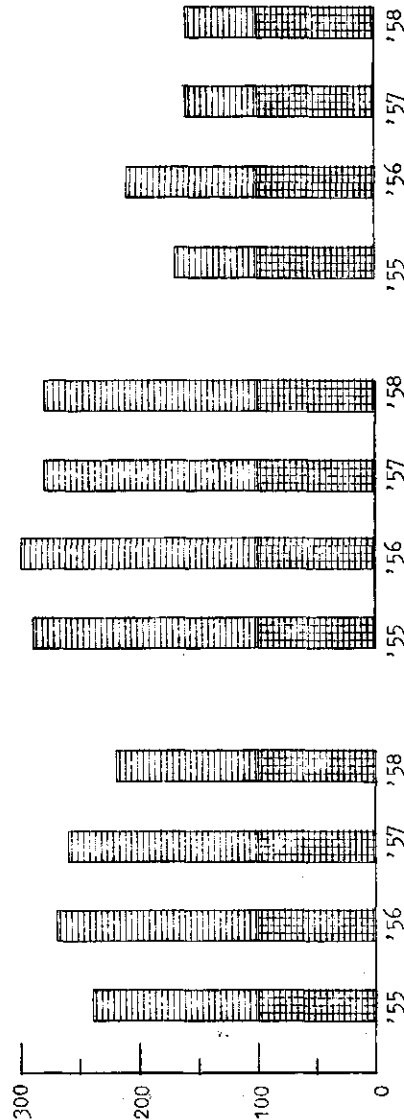
NETTO - OVERSCHOT PER f 100.- KOSTEN VAN KOUDE BEDRIJVEN

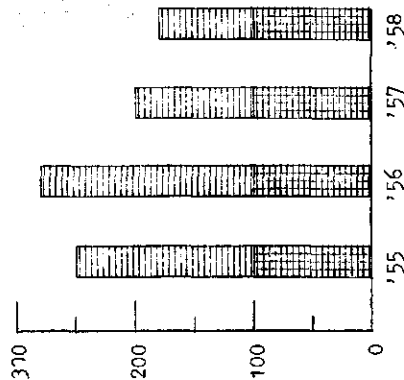
NETTO - OVERSCHOT PER f 100.- KOSTEN VAN PLATGLASBEDRIJVEN

GEZINSINKOMEN PER ONDERNEMER IN % VAN HET C.A.O. LOON INCL. SOCIALE LASTEN

GEZINSINKOMEN PER ONDERNEMER IN % VAN HET C.A.O. LOON INCL. SOCIALE LASTEN

C.A.O. LOON INCL. SOCIALE LASTEN PER MANJAAR

d. Gezinsinkomen en privé-opnamen

Op de bijlagen XIII en XIV is een overzicht gegeven van het gezinsinkomen uit het bedrijf, het gezinsinkomen uit andere bronnen en de bestedingen voor privé-doeleinden in de jaren 1955, 1956 en 1957. Het verschil tussen het totale gezinsinkomen en de opnamen voor privé-doeleinden vormt dus het bedrag dat in het desbetreffende jaar gespaard of ontspaard is.

Uit de beschikbare gegevens is niet na te gaan of de besparingen zijn aangewend voor investeringen, voor aflossing van schulden of voor reserveringen. Ook is niet bekend of een eventuele ontsparing ten laste is gekomen van een gevormde reserve (afschrijvingsreserve of anderszins) of dat hiervoor een krediet is opgenomen.

Van de belangrijkste bedrijfstypen zijn de gezinsinkomens en privé-opnamen in grafiek IV in beeld gebracht. (Zie blz. 31.)

OPENGROONDSBEDRIJVEN

GEESTMERAMBACHT

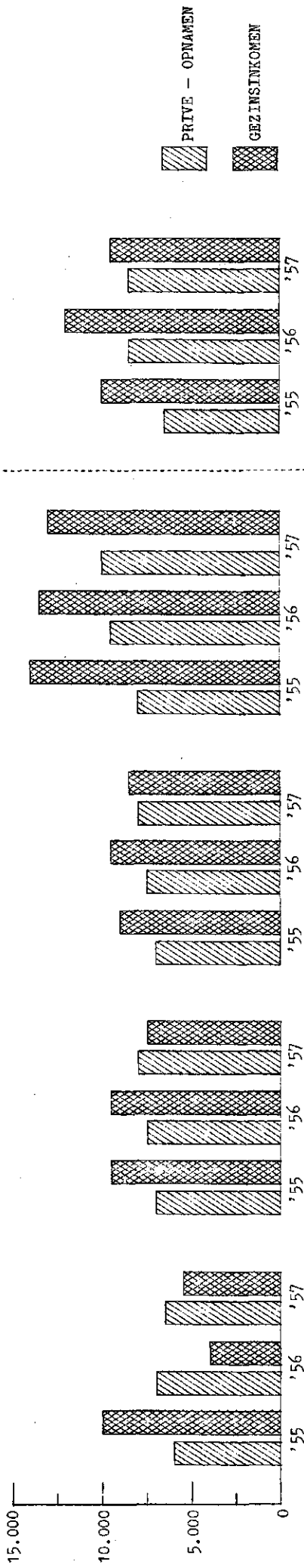
DE STREEK

AVENHORN -- BERKHOUT

BLOEMBOLLENSTREEK

DE KRING

PLATGLASBEDRIJVEN

OVERWEGEND STAAND GLAS VERWARMD

WESTLAND

DE KRING

AALSMEER

(ROZEN EN ANJERS)

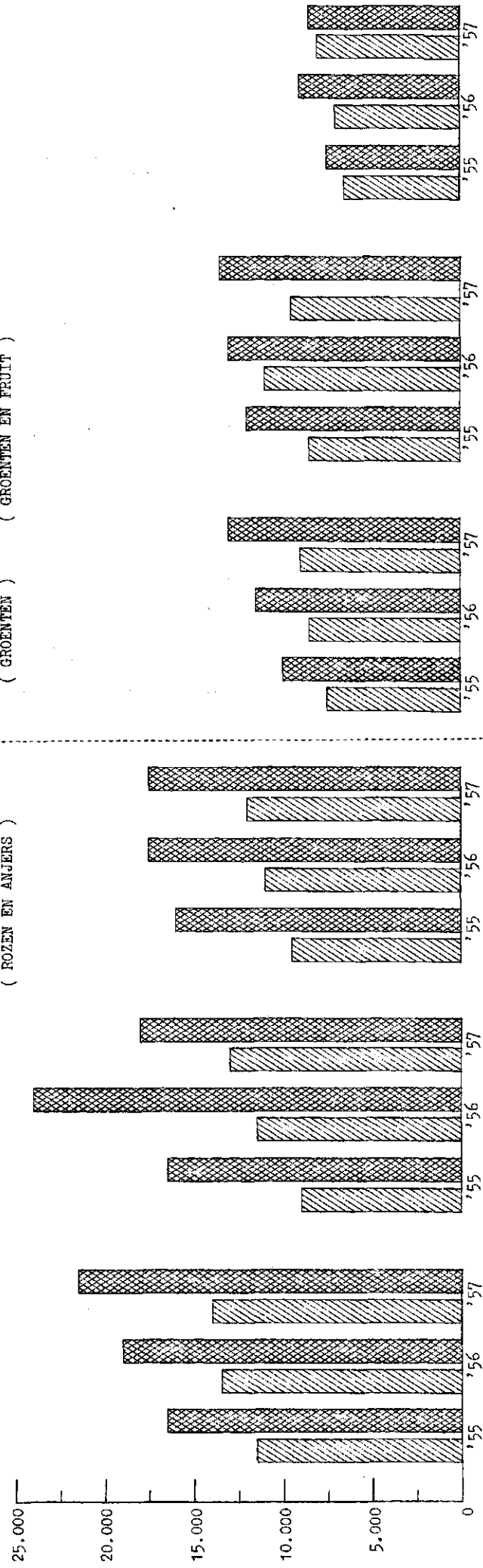
WESTLAND

(GROENTEN EN FRUIT)

WESTLAND

DE KRING

OVERWEGEND STAAND GLAS ONVERWARMD

ALGEMENE TOELICHTING OP DE CIJFERS

1. Wijze van berekening

Bij de berekening van de kosten is uitgegaan van de vervangings-waardegedachte. Dit houdt in dat:

- a. afschrijvingen en rente (4%) zijn berekend over de huidige aanschaf-prijzen van de duurzame produktiemiddelen en niet over de prijzen waarvoor deze, wellicht vele jaren geleden, werkelijk zijn aangeschaft;
- b. een gewaardeerd loon is ingerekend voor de handenarbeid van de ondernemer en zijn gezinsleden;
- c. ook over het eigen vermogen van de ondernemer rente is berekend.

Er is geen bedrag ingerekend voor leiding en toezicht. De beloning voor deze kostenfactor vormt dus een deel van het berekende "netto-overschot".

2. Kengetallen

a. Gemiddeld geïnvesteerd vermogen per bedrijf

Dit cijfer is berekend door bij de waarde van de grond 60% van de nieuwwaarde van de overige duurzame produktiemiddelen plus het beno-digde vlottend vermogen op te tellen. Het stelt dus niet de werkelijke waarde van de inventaris voor. Deze is bij oude bedrijven lager en bij nieuwe bedrijven hoger. Het gemiddeld geïnvesteerde vermogen is een maat voor de vermogensbehoefte van een bepaalde bedrijfsvorm en -grootte, die los staat van de toevallige ouderdom van het bedrijf.

b. Netto-overschot per f. 100,- kosten

Dit kengetal is een gewogen gemiddelde van het netto-overschot per f. 100,- kosten van de afzonderlijke bedrijven. Grotere bedrijven tellen hierin dus naar evenredigheid zwaarder mee. Een zo hoog mogelijk netto-overschot per f. 100,- kosten betekent voor de tuinder nog niet noodzakelijk de meest winstgevende bedrijfsvoering. Het is name-lijk mogelijk dat men door meer kosten te maken een niet evenredige opbrengstvermeerdering verkrijgt, die leidt tot een hoger inkomen, terwijl het netto-overschot per f. 100,- kosten daalt.

c. Netto-overschot in procenten van het gemiddeld geïnvesteerde vermogen

Dit kengetal geeft aan in hoeverre men erin geslaagd is, zijn middelen produktief te maken. Hoe hoger dit kengetal is, hoe beter de richting waarin men zijn vermogen heeft geïnvesteerd. Dit kengetal dient men wel te onderscheiden van het "kapitaalsrendement". In dit laatste zou, behalve een aan het vermogen toevallend deel van het "netto-overschot", ook de ingecalculerde rente moeten worden opgenomen. Bovendien heeft het kapitaalsrendement betrekking op het in het des-betreffende toevallige stadium van afschrijving op de duurzame produktiemiddelen werkelijk geïnvesteerde vermogen.

d. Arbeidsinkomen per manjaar

Dit cijfer betreft het resultaat van de tuinbouw op de arbeidsfactor. Het arbeidsinkomen bestaat uit het netto-overschot en het totale loon voor handenarbeid van ondernemer, gezinsleden en vreemd personeel. Bij de berekening van het aantal manjaren zijn de arbeidstijden van jeugdige en onvolwaardige arbeidskrachten minder zwaar meegeteld. Het arbeidsinkomen per manjaar heeft dus betrekking op een arbeidskaar van een volwaardige, volwassen mannelijke arbeidskracht.

e. Gezinsinkomen uit het bedrijf per ondernemer

Dit is het kengetal, dat het meest rechtstreeks de betekenis van het bedrijfsresultaat voor de welstand van de tuinder aangeeft. Het gezinsinkomen bestaat uit het netto-overschot uit het bedrijf, rente van in het bedrijf geïnvesteerd eigen vermogen en gewaardeerd arbeidsloon voor de ondernemer en zijn gezinsleden.

3. Spreiding

De gegeven cijfers zijn gemiddelden van alle bedrijven per groep. Tussen de bedrijven onderling kunnen belangrijke verschillen voorkomen. Bij het gebruik van de cijfers is het dan ook noodzakelijk kennis te nemen van de grootte van de spreiding, welke in de C-bijlagen van het netto-overschot per f. 100,- kosten en van het gezinsinkomen gegeven is.

4. Standaardafwijking van het gemiddelde

Dit getal is een maatstaf voor de mogelijkheid van toevallige afwijkingen tussen het gemiddelde van de steekproef en het werkelijke gemiddelde van alle bedrijven, dat door deze steekproef moet worden benaderd. Met een waarschijnlijkheid van ca. 95% is het bedoelde verschil niet groter dan tweemaal de standaardafwijking van het gemiddelde. Hoe kleiner dit getal dus is, hoe minder waarschijnlijk het is dat hier grote afwijkingen zouden bestaan.

5. Wegingsfactoren

Binnen enkele gebieden t.w. het Geestmerambacht en de Kring zijn voor verschillende veilinggebieden afwijkende, hogere steekproefpercentages aangehouden. De bedoeling hiervan was om ook voor de, voor deze gebieden kenmerkende doch niet in zo grote aantallen voorkomende bedrijfstypen, een voldoende aantal bedrijven in te kunnen schakelen. In verband hiarmede zijn bij de berekening van de gemiddelde cijfers van het gehele gebied wegingsfactoren gebruikt, waardoor dit verschil in steekproefpercentages geen invloed had op het algemeen gemiddelde.

Tuinbouw in de open grond
Groenteteeltbedrijven

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	Geestmerambacht		Baren- drecht	Zwijn- drecht	Venlo- Blerick	Ter Aar
	vaar- bedrij- ven	rij- bedrij- ven				
Aantal bedrijven	46	29	36	15	33	17
<u>Grondgebruik</u> (in aren)						
Groente:						
sluitkool	148	111	19	-	-	-
overige groenten	35	43	269	242	198	95
Vroege aardappelen	92	135	31	24	8	5
Bloembollen	13	10	-	-	-	-
Bloemen	-	-	-	-	-	2
Contractteelt voor derden	7	14	-	-	-	-
Glasteelten	-	1	6	15	9	11
Fruit	-	-	3	5	2	-
Akkerbouw en veeteelt	34	25	10	78	41	1
Totaal beteelbare oppervlakte	329	339	338	364	258	114
<u>Arbeidsbezetting</u> (in manjaren)						
Aantal ondernemers per bedrijf	1,15	1,09	1,25	1,27	1,03	1,12
Arbeid van de ondernemer(s)	1,14	1,18	1,31	1,37	1,16	0,99
" " " gezinsleden	0,39	0,20	0,44	0,31	0,48	0,50
" " vast personeel	0,14	0,21	0,49	0,67	0,06	0,18
" " los personeel	0,07	0,10	0,39	0,35	0,14	0,06
Totale arbeidsbezetting	1,74	1,69	2,63	2,70	1,84	1,73

Tuinbouw in de open grond
Groenteteeltbedrijven

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	Geestmerambacht		Baren- recht	Zwijn- recht	Venlo/ Blerick	Ter Aar
	vaar- bedrij- ven	rij- bedrij- ven				
Aantal bedrijven	46	29	36	15	33	17
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	35000	34000	44000	50000	36000	32000
Arbeidsbezetting in manjaren	1,74	1,69	2,63	2,70	1,84	1,73
Kosten:						
afschrijvingen	610	680	1180	1660	800	810
huur en pacht	690	470	1270	730	260	310
rente	940	1200	1100	1190	1150	1100
onderhoud	390	510	710	690	320	500
mest en stro	1180	1120	1870	1170	1450	610
overige materialen en d.v.d.	1550	2130	3280	3140	2360	2460
arbeidskosten betaald personeel	900	1340	3360	3880	580	830
" ondernemer en						
gezinsleden	6690	6100	7650	7560	7030	6320
bedrijfsbelastingen	80	150	140	230	40	60
Totale kosten	13030	13700	20560	20250	13990	13000
Opbrengsten:						
groente, vroege aardappelen	8010	9080	20370	19990	13280	14220
koolsteun	820	700	-	-	-	-
bloembollen en bloemen	1190	2020	-	-	-	750
overige tuinbouwprodukten	80	260	80	90	10	-
akkerbouw en veehouderij	-	340	690	1350	800	40
overige opbrengsten	140	300	300	280	10	30
Totale opbrengsten	10240	12700	21440	21710	14080	15040
Netto-overschot	12790	11000	880	1460	90	2040
Kengetallen						
Netto-overschot per f. 100,- kosten	% 21	% 7	4	7	1	16
standaardafwijking v/h gem.	2,5	3,6	3,7	5,2	4,3	4,0
per f. 100,- gemidd.						
geïnv. vermogen	% 8	% 3	2	3	0	6
per ha beteelbare						
oppervlakte	% 850	% 290	260	400	30	1790
per manjaar arbeids-						
bezetting	% 1600	% 590	330	540	50	1180
Arbeidsinkomen per manj. arbeidsbez.	2760	3810	4520	4790	4200	5310
Gezinsinkomen uit het bedrijf per						
ondernemer	4030	5570	7590	7960	7760	8070
Totaal gezinsinkomen per ondernemer	4710	6300	8090	8300	8650	8580
Privé-opnamen per ondernemer	5770	7450	6310	6480	6660	7000
Besparingen per ondernemer	1060	1150	1780	1820	1990	1580

% = minus

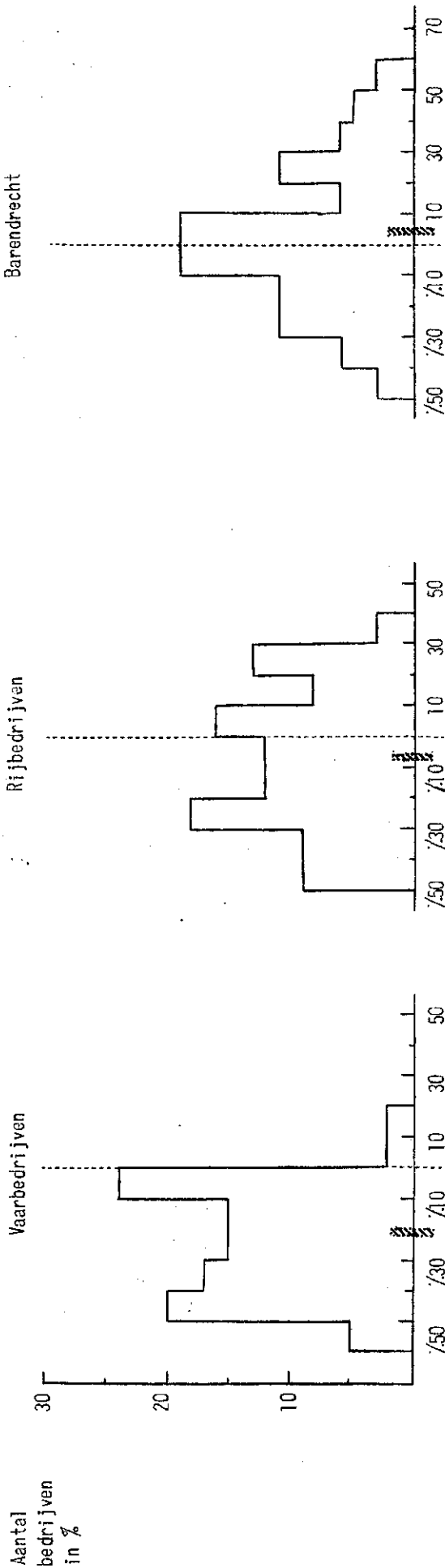
GROENTETEEFT IN DE OPEN GROND
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F.100,- KOSTEN)
GEESTMERAMBACHT

- gemiddeld

Vaarbedrijven

Rijbedrijven

Barendrecht

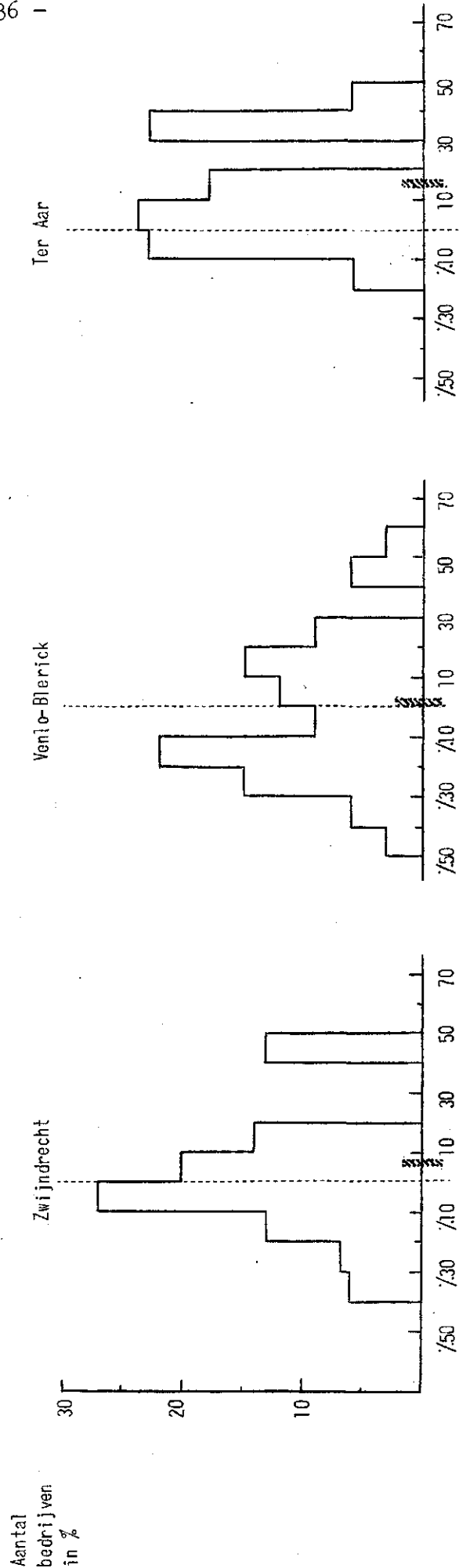

Aantal bedrijven in %

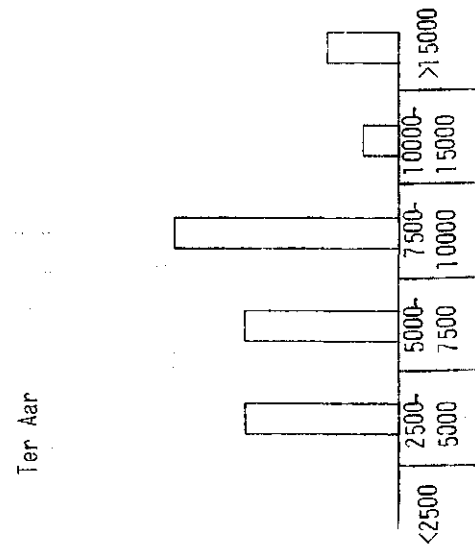
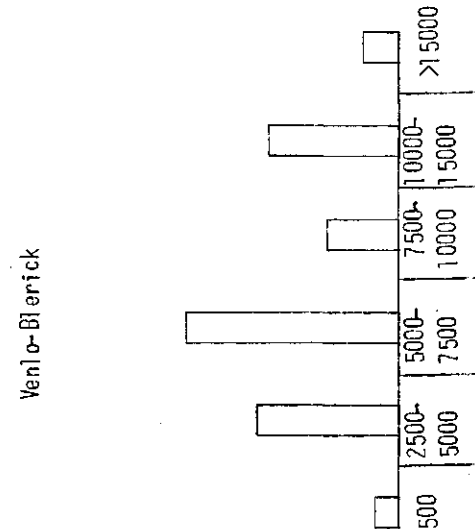
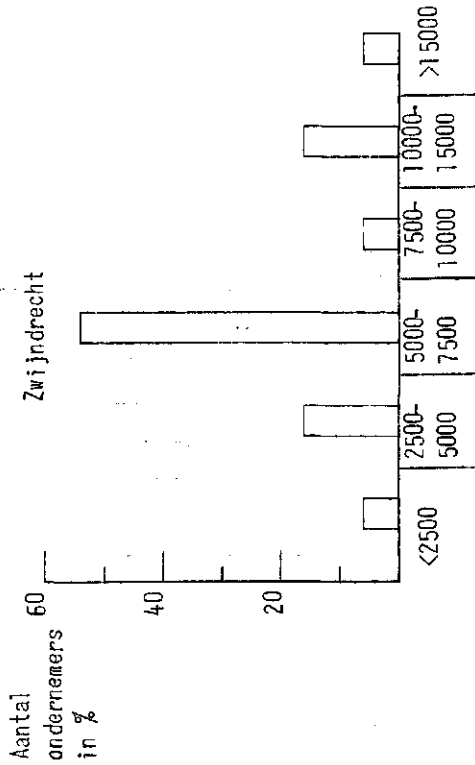
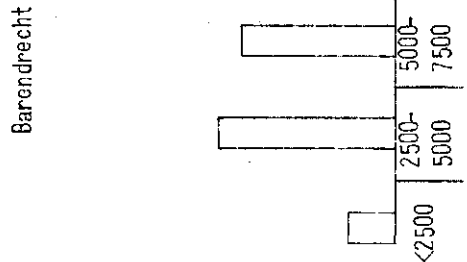
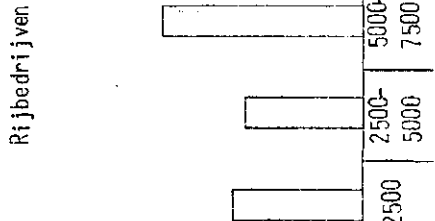
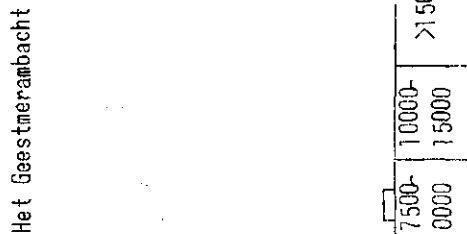
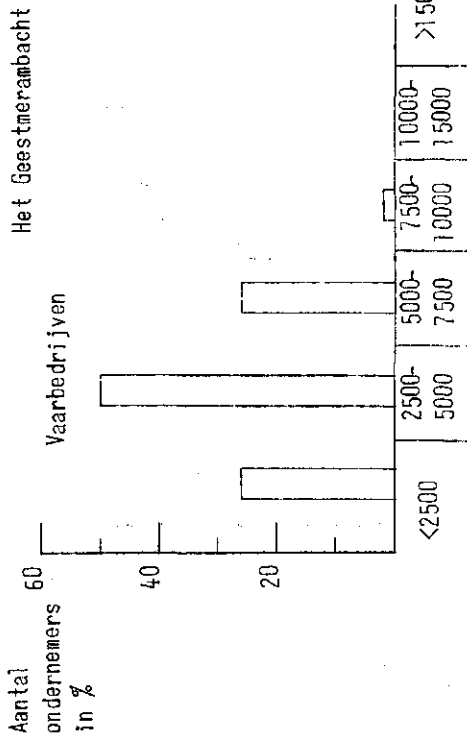
Zwijndrecht

Venlo-Blerick

Ter Aar

GROENTETEELT IN DE OPEN GROND
AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE

Tuinbouw in de open grond
Bedrijven met teelten van groenten
en bloembollen

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	Het Grootslag			Avenhorn-Berkhout	
	veel bloem- bollen	matig bloem- bollen	weinig of geen bloembollen	veel of ma- tig bloem- bollen	weinig bloem- bollen
Aantal bedrijven	18	39	20	24	12
<u>Grondgebruik (in aren)</u>					
Groente	49	62	57	112	140
Vroege aardappelen:					
met nateelt	53	133	177	6	16
zonder nateelt	33	34	15	79	102
Bloembollen:					
tulpen	60	29	7	44	20
gladiolen	33	7	1	-	-
overige soorten	25	8	5	2	6
Contractteelt voor derden	32	5	4	4	9
Landbouw en veeteelt	21	1	4	3	-
Braakland	15	1	2	-	-
Totaal beteelbaar	321	280	272	250	293
<u>Arbeidsbezetting (in manjaren)</u>					
Aantal ondernemers per bedrijf	1,00	1,08	1,20	1,08	1,00
Arbeid van de ondernemer(s)	1,07	1,18	1,12	1,19	1,09
" " " gezinsleden	0,51	0,52	0,31	0,20	0,45
" " vast personeel	0,43	0,19	0,21	0,38	0,39
" " los "	0,25	0,14	0,13	0,18	0,08
Totale arbeidsbezetting	2,26	2,03	1,77	1,95	2,01

Tuinbouw in de open grond
Bedrijven met teelten van
groenten en bloembollen

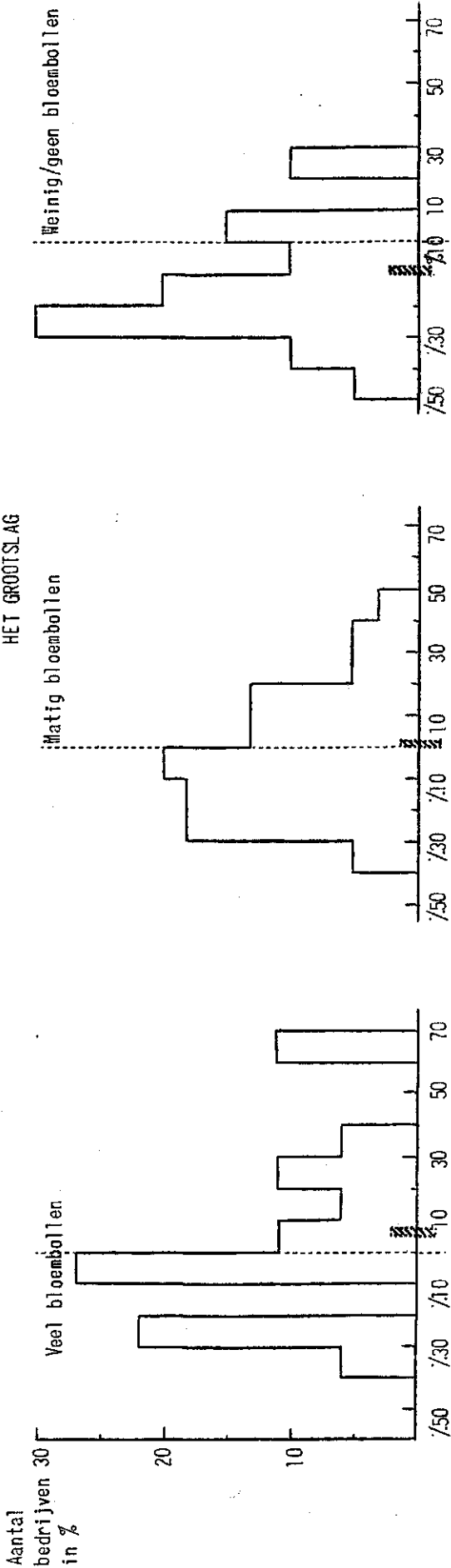
BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	Het Grootslag			Avenhorn-Berkhout	
	veel bloem- bollen	matig bloem- bollen	weinig of geen bloem- bollen	veel of ma- tig bloem- bollen	weinig bloem- bollen
Aantal bedrijven	18	39	20	24	12
Geïnvesteed vermogen	51000	40000	32000	38000	37000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,26	2,03	1,77	1,95	2,01
Kosten:					
afschrijving	930	780	580	790	650
huur en pacht	1280	530	490	840	480
rente	1640	1210	870	1130	1140
onderhoud	670	510	450	530	430
mest en stro	1470	1420	1370	850	830
overige materialen en d.v.d.	2500	1660	1480	2910	2880
arbeidskosten betaald personeel	3580	1640	1930	2700	2460
" ondernemers en gezinsleden	6800	7340	6170	6100	6600
bedrijfsbelasting	170	120	90	70	90
Totale kosten	19040	15210	13430	15920	15560
Opbrengsten:					
groente, vroege aardappelen	4670	9480	10040	8070	9670
bloembollen	14760	5120	1640	9060	4670
landbouw en veeteelt	120	-	-	-	-
overige produkten	110	110	20	-	70
mutaties waarde bollenkraam	500	380	150	720	230
overige opbrengsten	210	150	340	300	550
Totale opbrengsten	20370	15240	12190	18150	15190
Netto-overschot	1330	30	1240	2230	370
Kengetallen					
Netto-overschot per f. 100,- kosten	7	0	% 9	14	% 2
standaardafwijking v/h gem.	6,8	3,0	4,0	4,6	5,2
per f. 100,- gem. geïnvesteed vermogen	3	0	% 4	6	% 1
per ha beteelbare oppervlakte	410	10	% 460	890	% 130
per manjaar arb.bezett.	590	10	% 700	1140	% 180
Arbeidsinkomen per manjaar arbeidsbez.	5180	4440	3880	5660	4320
Gezinsinkomen uit het bedr.per ondern.	9020	7680	4490	8330	7140
Totaal gezinsinkomen per ondernemer	9770	8060	4930	8650	7420
Privé-opnamen per ondernemer	9760	7860	6460	7900	7260
Besparing per ondernemer	10	200	1530	750	160

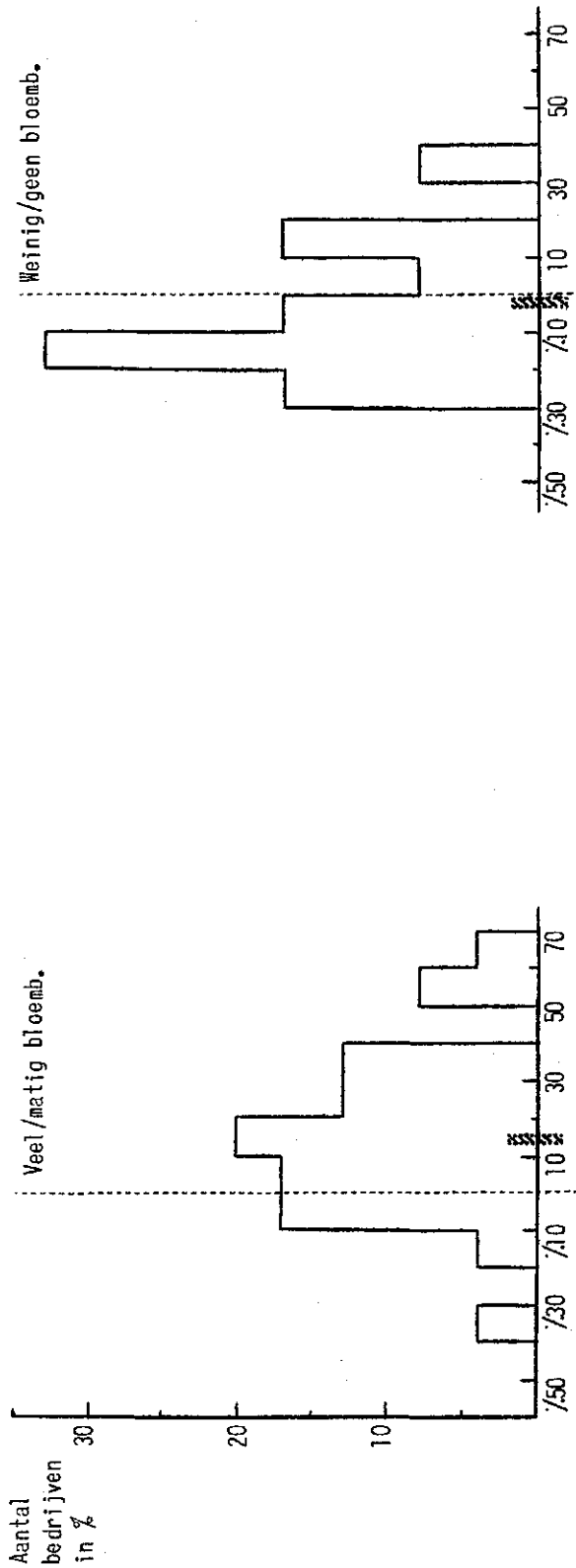
% = minus

gemiddelde

BEDRIJVEN MET TEELTEN VAN GROENTEN EN BLOEMBOLLEN
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)
HET GROOTSLAG

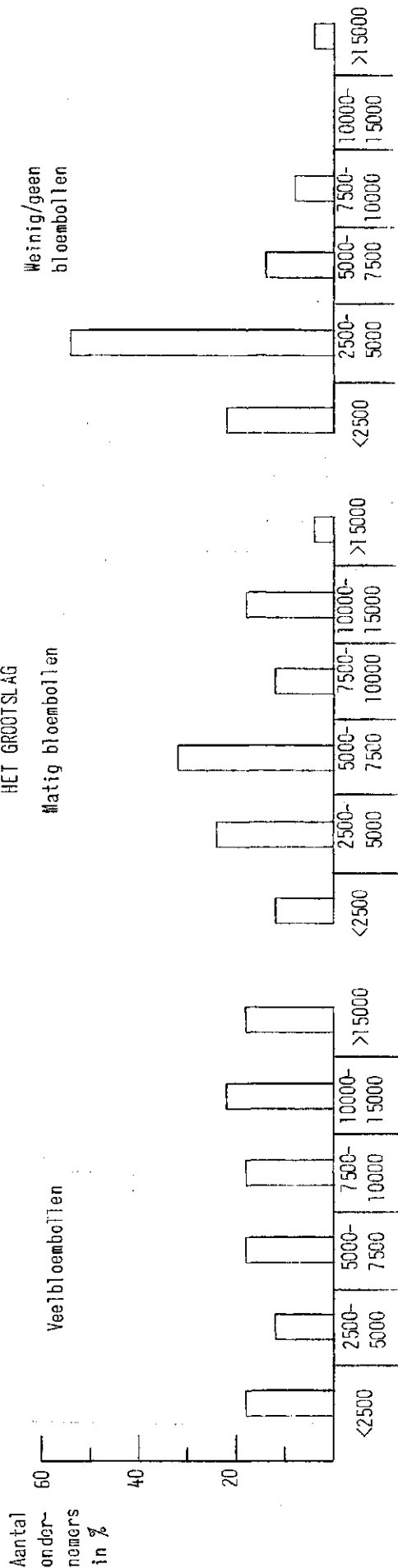
AVENHORN-BERKHOUT

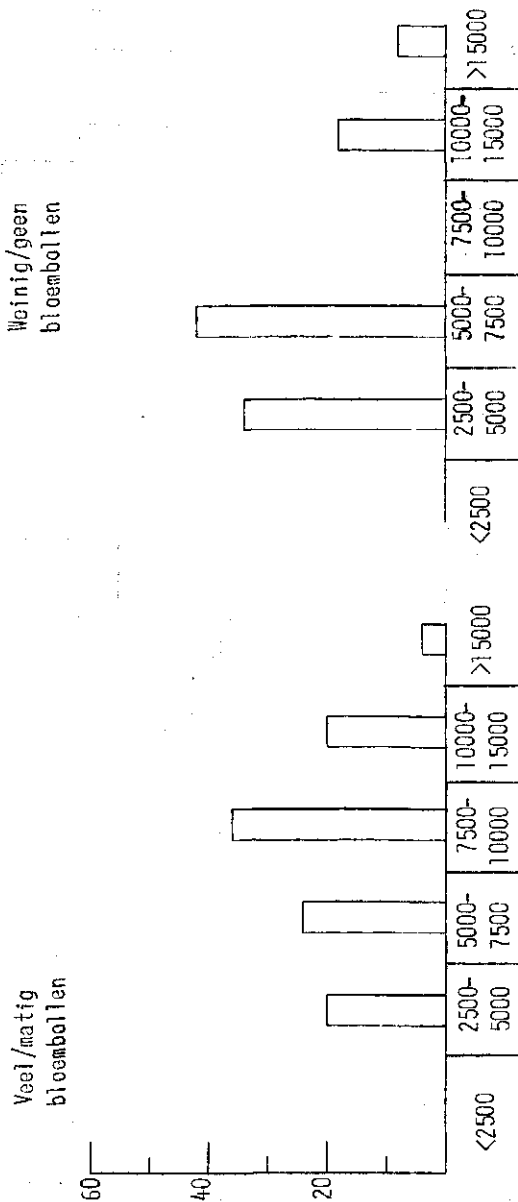
BEDRIJVEN MET TEELTEN VAN GROENTEN EN BLOEMBOLLEN

Aantal ondernemers per inkomensklasse

HET GROOTSLAG

Avenhorn-Berkhout

Tuinbouw in de open grond
Bloembollenbedrijven

GRONDGEBRUIK IN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Bedrijfstype	Kwekersbedrijf bloembollenstreek		
	meer dan 10% hyacinten	meer dan 50% tulpen 1)	overige bedrijven minder dan 50% tulpen 1)
Aantal bedrijven	18	19	27
<u>Grondgebruik (in aren)</u>			
Bloembollen:			
hyacinten	78	1	0
tulpen	116	65	61
narcissen	70	36	53
krokussen	4	7	10
gladiolen	11	5	13
overig bijgoed	0	2	2
Totaal	279	116	139
Contractteelt voor derden	0	8	1
Groente en vroege aardappelen (incl. leeg land)	18	9	7
Akkerbouw en grasland	20	26	10
Totale beteelbare oppervlakte	317	159	157
<u>Arbeidsbezetting (in manjaren)</u>			
Aantal ondernemers per bedrijf	1,56	1,26	1,33
Arbeid van de ondernemer(s)	1,44	1,28	1,33
" " gezinsleden	0,30	0,38	0,21
" " vast personeel	2,72	0,48	0,70
" " los personeel	0,54	0,22	0,16
Totale arbeidsbezetting	5,00	2,36	2,40

1) Van de kraamoppervlakte.

Tuinbouw in de open grond
Bloembollenbedrijven

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

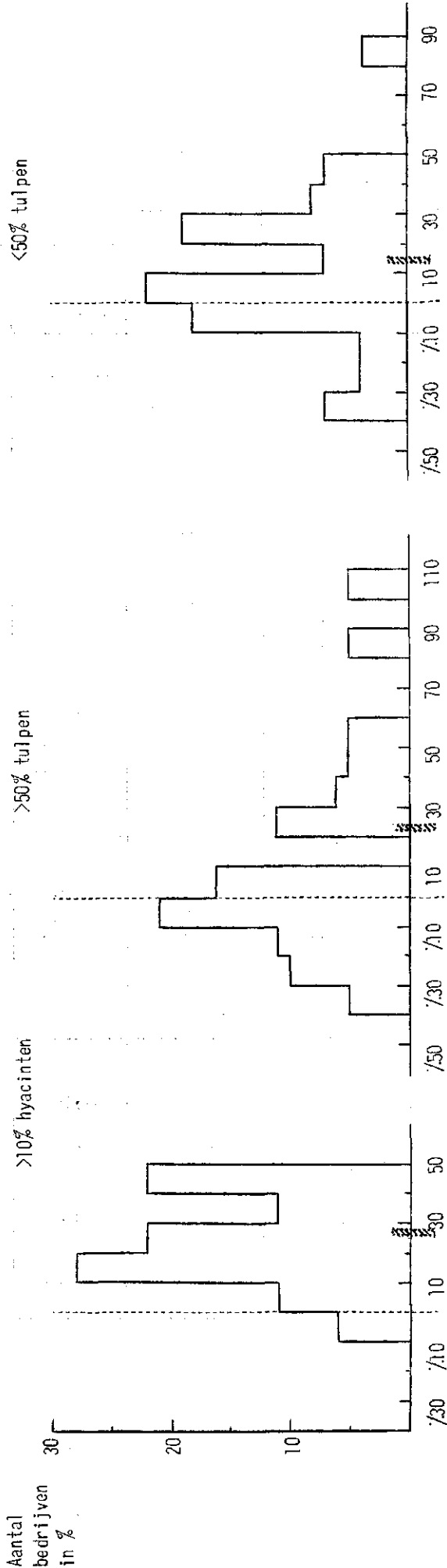
Grondgebruik in are	Kwekersbedrijf bloembollenstreek		
	meer dan 10% hyacinten	overige bedrijven	
		meer dan 50% tulpen	minder dan 50% tulpen
Aantal bedrijven	18	19	27
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen 1)	136000	70000	67000
Arbeidsbezetting in manjaren	5,00	2,36	2,40
<u>Kosten:</u>			
afschrijvingen	2370	800	790
huren en pacht	1730	570	1150
rente	5030	2050	1880
onderhoud	1340	560	450
mest en stro	6360	1810	2140
overige materialen en d.v.d.	7930	3150	2500
arbeidskosten betaald personeel	15770	3130	3700
" ondernemer en gezins- leden	8360	7810	7390
bedrijfsbelastingen	320	140	100
Totale kosten	49210	20020	20100
<u>Opbrengsten:</u>			
bloembollen	57380	20120	20100
kraamwaarde mutaties	820	1010	1170
opbrengst overige produkten	2200	1420	1210
overige opbrengsten en vergoeding voor contractteelt	1730	1790	460
Totale opbrengsten	62130	24340	22940
<u>Netto-overschot</u>	12920	4320	2840
<u>Kengetallen</u>			
Netto-overschot per f. 100,- kosten	26	22	14
standaardafwijking v/h gem.	3,7	8,6	5,0
per f. 100,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen	10	6	4
per rr ² bollenkraam	6,60	5,30	3,00
per manjaar arbeidsbez.	2580	1830	1180
Arbeidsinkomen per manjaar arbeidsbez.	7400	6460	5790
Gezinsinkomen uit het bedrijf per ondern.	16290	10970	8740
Totaal gezinsinkomen per ondernemer	17190	11640	10350
Privé-opname per ondernemer	12700	9000	8200
Besparingen per ondernemer	4490	2640	2150

1) Exclusief waarde teeltvergunning.

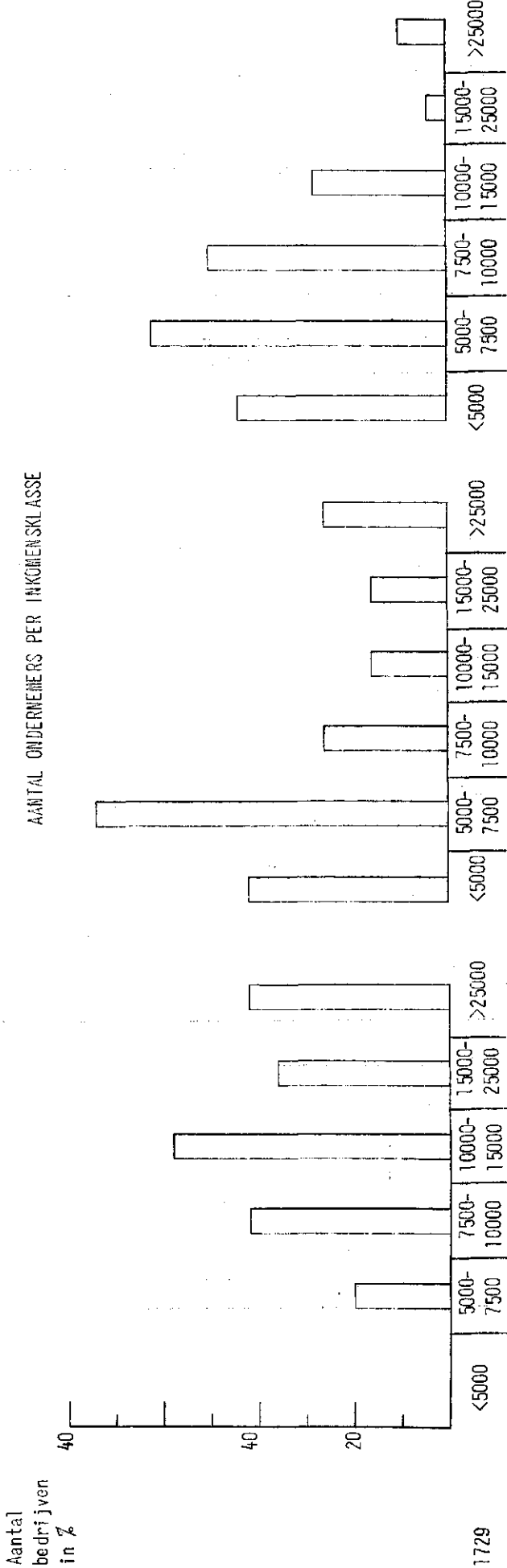
BLOEMBOLLENSTREEK

gemiddelde

AANTAL BEDRIJVEN PER REHTABILITEITSKLASSE (NETTO-VERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE

Tuinbouw onder glas
Overwegend staand glas verwarmd

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	De Kring	Westland	Aalsmeer	
			anjers en/of rozen	potplan- ten sering
Aantal bedrijven	80	42	31	31
<u>Grondgebruik (in aren)</u>				
Staannd glas verwarmd:				
groenten	54	30		
fruit		7		
bloemen	1	7	29,6	7,8
potplanten	-	-	-	5,5
Staannd glas onverwarmd:				
groenten	6	13	-	-
fruit	-	10	-	-
bloemen	-	1	-	-
Bakken:				
verwarmd	-	-	-	2,5
onverwarmd	-	-	-	1,2
Platglas:	18	9	-	-
Open grond:				
groenten/vroege aardappelen	34	27	12,3	3,2
fruit	1	6	-	-
bloembollen en bloemen	1	3	2,6	6,5
trekheesters	-	-	2,1	40,2
zaden	-	1	-	-
Landbouw en veeteelt	14	4	.	.
Totale beteelbare oppervlakte	129	118	46,6	66,9
<u>Arbeidsbezetting (in manjaren)</u>				
Aantal ondernemers per bedrijf	1,40	1,14	1,52	2,06
Arbeid van de ondernemer(s)	1,51	1,23	1,62	2,19
Arbeid van gezinsleden	0,53	0,58	0,40	0,33
Arbeid van vast personeel	1,86	1,36	0,75	1,80
Arbeid van los personeel	0,28	0,48	0,12	0,22
Totale arbeidsbezetting	4,18	3,65	2,89	4,54

Tuinbouw onder glas

Overwegend staand glas verwarmd

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	De Kring	Westland	Aalsmeer	
			rozen en/of anjers	pot- planten/ sering
Aantal bedrijven	80	42	31	31
Geïnvesteed vermogen (gemiddeld)	162000	140000		
" " per 1 januari 1957			104000	97000
Arbeidsbezetting in manjaren	4,18	3,65	2,89	4,54
<u>Kosten:</u>				
afschrijvingen	7470	5910	3950	3210
huur en pacht	240	500	20	150
rente	6320	5520	4150	3760
onderhoud	2880	3000	2930	2420
brandstoffen	18500	12390	9120	6570
mest en stro	3990	2270	770	820
overige materialen en d.v.d. en				
overige kosten	6710	6870	5860	7930
arbeidskosten betaald personeel	9690	8460	3580	8550
" ondernemer en gezinsleden	9140	8140	9140	11480
bedrijfsbelastingen	210	190	210	410
Totale kosten	65150	53250	39730	45300
<u>Opbrengsten:</u>				
groenten, vroege aardappelen, kasfruit	75360	50590	-	-
bloemisterijgewassen		12450	49720	46130
bloembollen	-		-	-
overige tuinbouwprodukten	740	1250	30	150
akkerbouw en veehouderij	430	230	160	-
aanwas levende inventaris	40	310	1660	110
diverse opbrengsten	280	160	460	520
Totale opbrengsten	76770	64370	52030	46690
<u>Netto-overschot</u>	11620	11120	12300	1390
<u>Kengetallen</u>				
Netto-overschot per f. 100,- kosten	18	21	31	3
standaardafwijking v/h gem.	2,1	3,2	4,0	3,3
p.f. 100,- geïnv. vermogen	7	8	12	1
per m2 staand glas	1,90	1,64	4,16	1,05
per manjaar arbeidsbez.	2780	3050	4260	310
Arbeidsinkomen per manjaar arbeidsbez.	7280	7590	8660	4720
Gezinsinkomen uit het bedrijf per ondern.	18280	20330	16420	7700
Totale gezinsinkomen per ondernemer	18900	21280	17190	8230
Privé-opnamen per ondernemer	12770	14460	10810	7280
Besparingen per ondernemer	6130	6820	6380	950

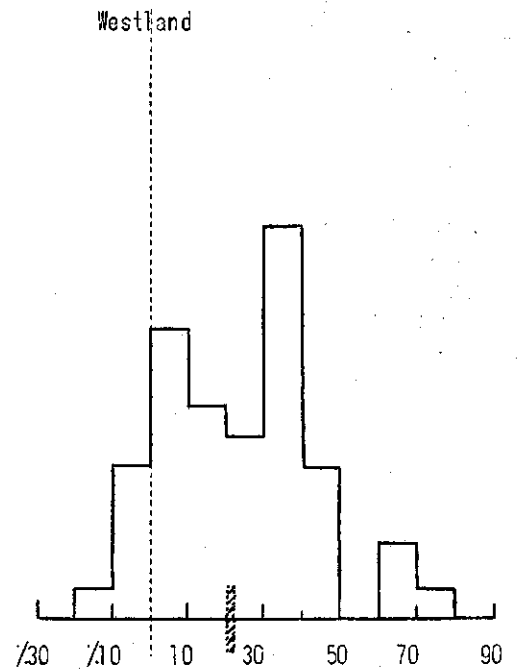
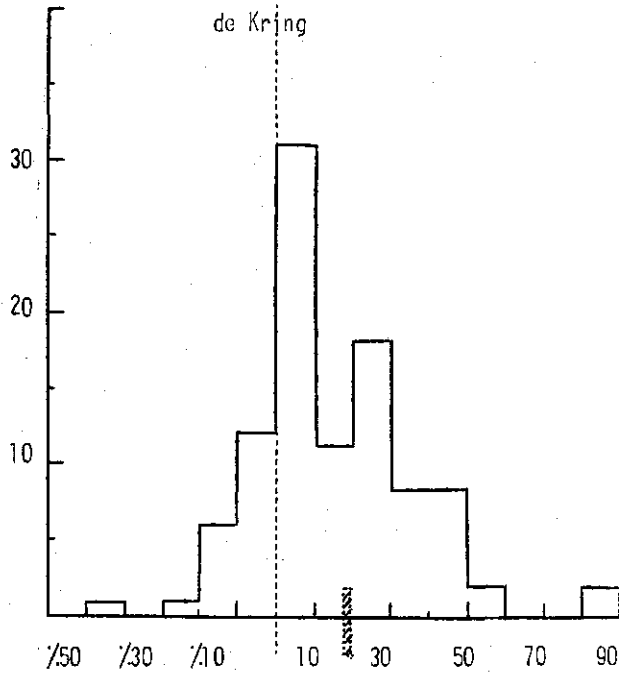
4 = minus

Bijlage V-c

||||| = gemiddelde

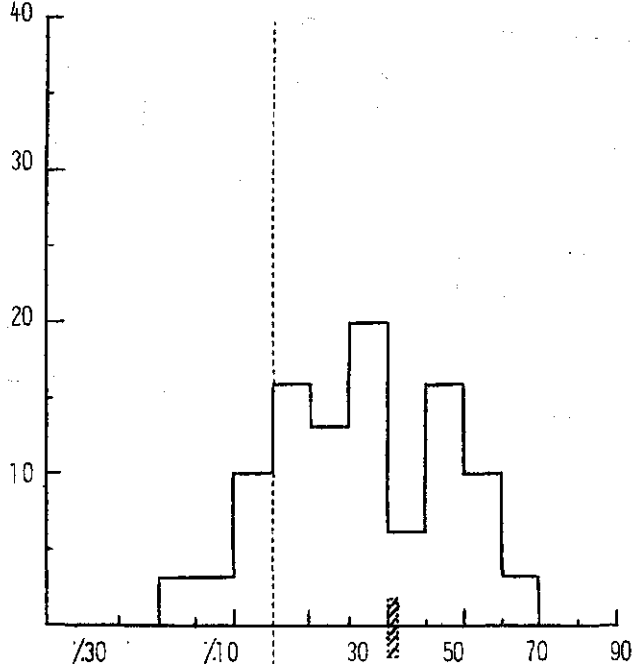
BEDRIJVEN MET OVERWEGEND STAAND GLAS VERWARMD
AANTAL BEDRIJVEN PER RENTABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F. 100,- KOSTEN)

Aantal
bedrijven
in %

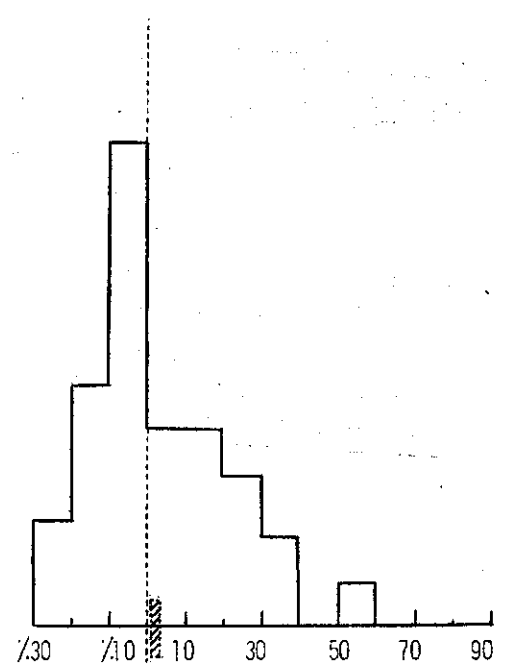

Aalsmeer
rozen en/of anjers

Aantal
bedrijven
in %

Aalsmeer
seringen en
potplanten

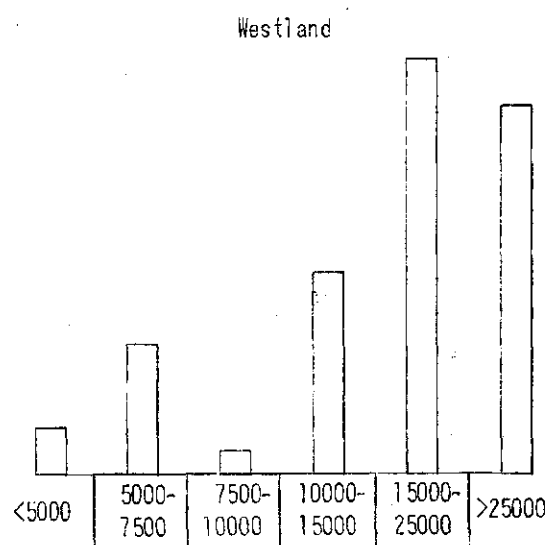
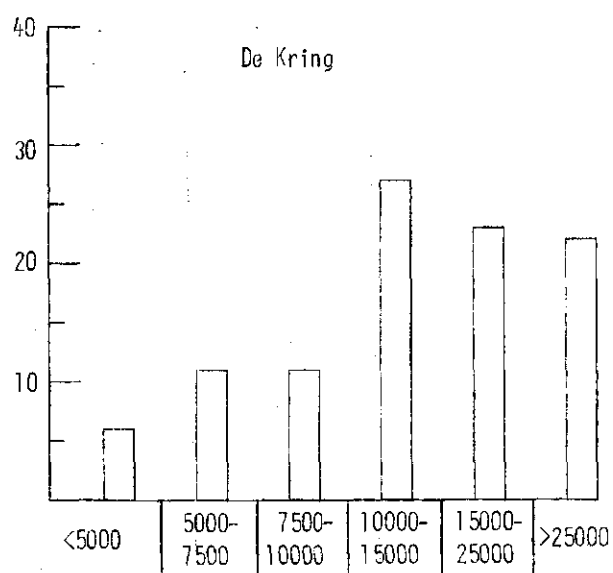

Bijlage V-c

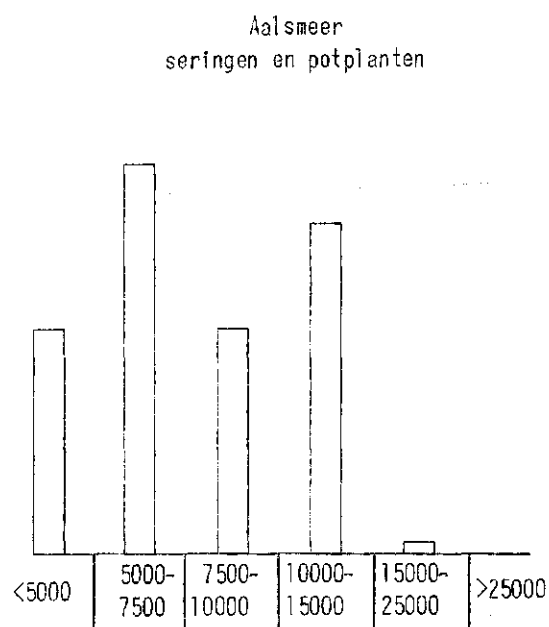
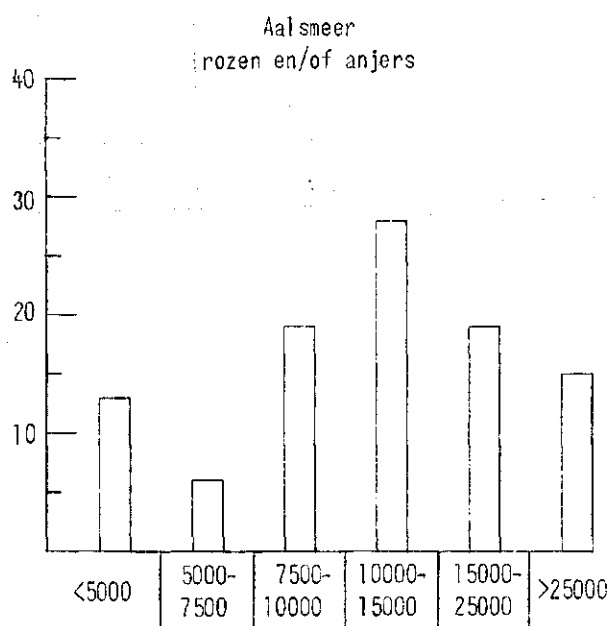
BEDRIJVEN MET OVERWEGEND STAAND GLAS VERWARM

Aantal ondernemers per inkomensklasse

Aantal
ondernemers
in %

Aantal
ondernemers
in %

Overwegend staand glas onverwarmd

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	Groenten		Groenten- fruit
	het Westland	de Kring	het Westland
Aantal bedrijven	40	19	31
<u>Grondgebruik</u> (in aren)			
Staand glas verwarmd:			
groenten	1	1	2
fruit	-	-	1
bloemen	-	-	-
Staand glas onverwarmd:			
groenten	34	36	26
fruit	4	-	14
bloemen	1	-	-
Platglas	12	11	14
Open grond:			
groenten, vroege aardappelen	34	35	49
fruit	2	1	3
bloembollen en bloemen	3	-	9
zaden	2	-	1
Landbouw en veeteelt	4	5	2
Totale beteelbare oppervlakte	97	89	121
<u>Arbeidsbezetting</u> (in manjaren)			
Aantal ondernemers per bedrijf	1,10	1,10	1,10
Arbeid van de ondernemer(s)	1,16	1,05	1,19
Arbeid van de gezinsleden	0,26	0,12	0,42
Arbeid van vast personeel	0,48	0,95	0,72
Arbeid van los personeel	0,34	0,04	0,34
Totale arbeidsbezetting	2,24	2,16	2,67

Overwegend staand glas onverwarmd

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

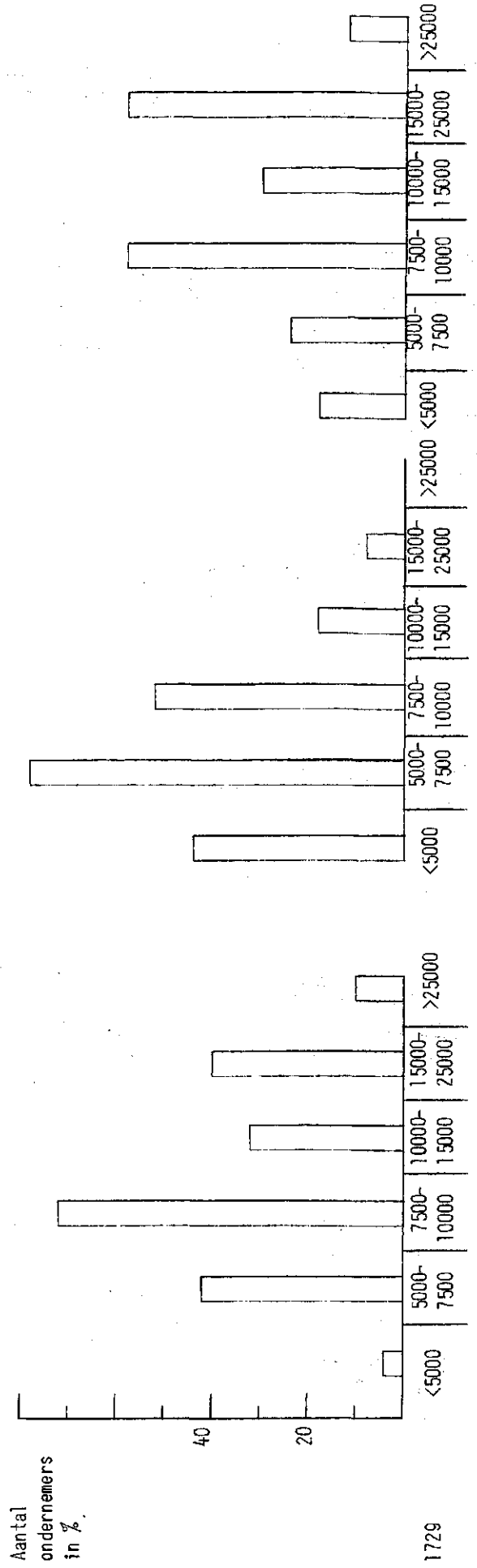
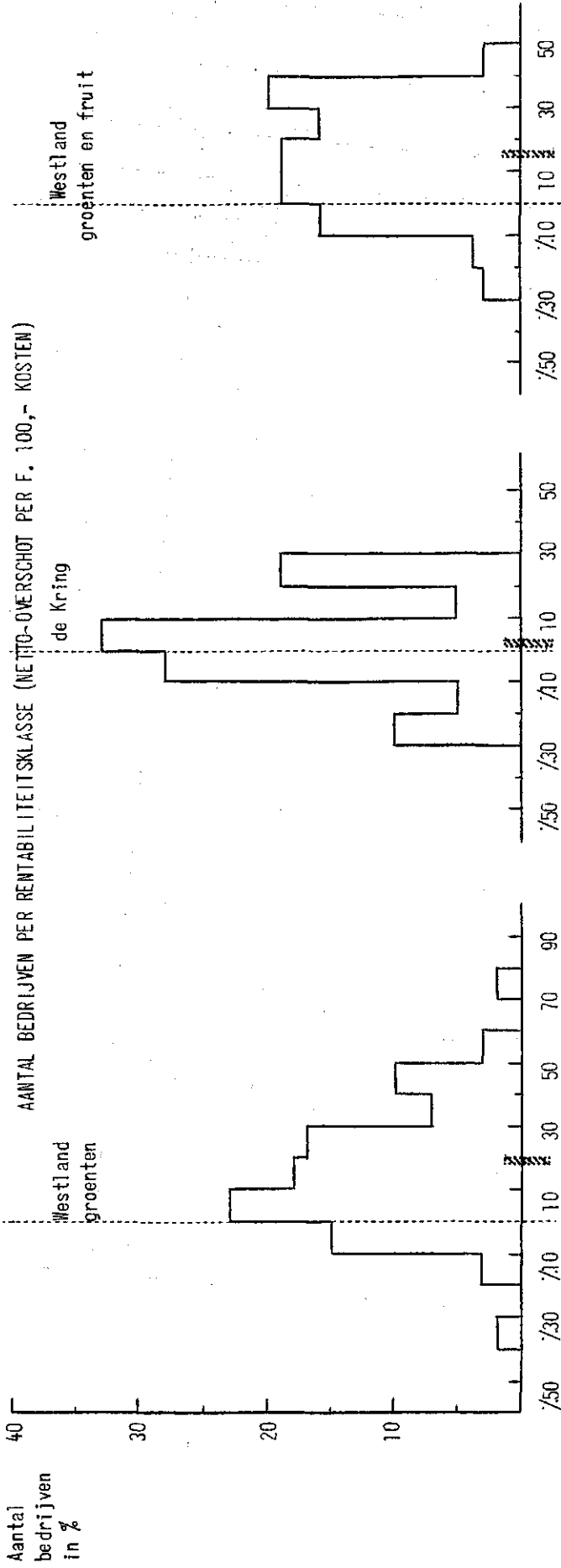
Gebied	Groenten		Groenten en fruit
	het Westland	de Kring	het Westland
Aantal bedrijven	40	19	31
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	73000	72000	79000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,24	2,16	2,67
<u>Kosten:</u>			
afschrijvingen	2780	3090	3000
huur en pacht	430	180	220
rente	2700	2820	3030
onderhoud	1370	1250	1550
brandstoffen	620	520	1000
mest en stro	1690	1470	1650
overige materialen en d.v.d.	4060	3490	5110
arbeidskosten betaald personeel	3630	3890	4820
" ondernemer en gezinsleden	6440	5280	7370
bedrijfsbelastingen	110	110	120
Totale kosten	23830	22100	27870
<u>Opbrengsten:</u>			
groenten, vroege aardappelen, kasfruit	26400	} 21680	28350
bloemisterijgewassen	1410		2240
overige tuinbouwprodukten	290	90	200
akkerbouw en veehouderij	40	550	1200
overige opbrengsten	140	40	1/30
Totale opbrengsten	28280	22360	31960
<u>Netto-overschot</u>	4450	260	4090
<u>Kengetallen</u>			
Netto-overschot per f. 100,- kosten	19	1	15
standaardafwijking v/h gem.	3,3	3,1	3,2
per f. 100,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen	6	0	5
per m2 staand glas	1,11	0,07	0,95
per manjaar arbeidsbezetting	1990	120	1530
Arbeidsinkomen per manjaar arbeidsbezetting	6480	4370	6100
Gezinsinkomen uit het bedrijf per ondernemer	11530	7220	12500
Totaal gezinsinkomen per ondernemer	12720	8180	13300
Privé-opnamen per ondernemer	8960	7650	9630
Besparingen per ondernemer	3760	530	3670

1/3 = minus
1729

== gemiddelde

OVERLEGEND STAAND GLAS ONVERWAARD

Bijlage VI-c

Overwegend staand glas verwarmd
en onverwarmd

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

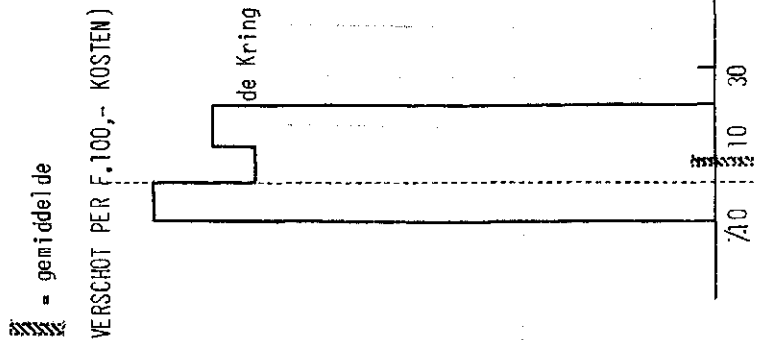
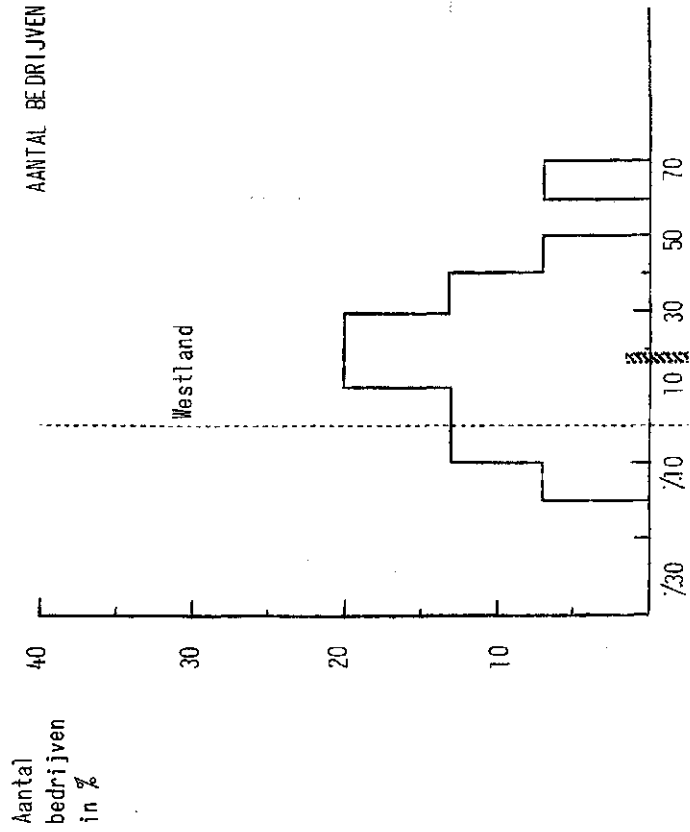
Gebied	Het Westland	De Kring
Aantal bedrijven	15	8
<u>Grondgebruik</u> (in aren)		
Staand glas verwarmd:		
groenten	16	15
fruit	2	-
bloemen	-	1
Staand glas onverwarmd:		
groenten	19	27
fruit	9	-
bloemen	-	-
Platglas	15	16
Open grond:		
groenten en vroege aardappelen	38	21
fruit	3	1
bloembollen en bloemen	3	7
Landbouw en veeteelt	1	16
Totale beteelbare oppervlakte	106	104
<u>Arbeidsbezetting</u> (in manjaren)		
Aantal ondernemers per bedrijf	1,13	1,41
Arbeid v.d. ondernemer(s)	1,25	1,50
" " " gezinsleden	0,52	0,39
" " " vast personeel	0,58	0,81
" " " los personeel	0,29	0,22
Totale arbeidsbezetting	2,64	2,92

Overwegend staand glas
Gemengd stook-/koude bedrijven

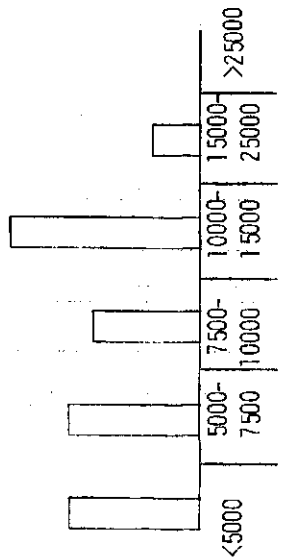
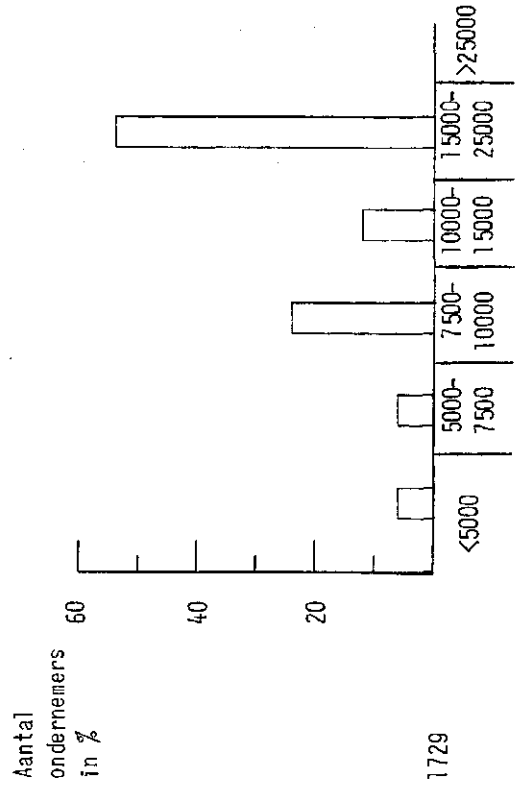
BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	Het Westland	De Kring
Aantal bedrijven	15	8
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	98000	85000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,64	2,92
<u>Kosten:</u>		
afschrijvingen	3670	3890
huur en pacht	630	230
rente	3360	3200
onderhoud	1750	1630
brandstoffen	4340	4390
mest en stro	1670	2020
overige materialen en d.v.d.	6090	4340
arbeidskosten betaald personeel	3720	4040
" ondernemer en gezinsleden	7860	8230
bedrijfsbelastingen	140	100
Totale kosten	33230	32070
<u>Opbrengsten:</u>		
groenten, vroege aardappelen, kasfruit	35460	} 33240
bloemisterijgewassen	2020	
overige tuinbouwprodukten	450	
akkerbouw en veehouderij	1140	
overige opbrengsten	140	190
Totale opbrengsten	39210	33540
<u>Netto-overschot</u>	5980	1470
<u>Kengetallen</u>		
Netto-overschot per f. 100,- kosten	18	5
standaardafwijking v/h gem.	5,5	2,9
per f. 100,- gemiddeld geïnvesteerd vermogen	6	2
per m2 staand glas	1,30	0,34
per manjaar arbeidsbezetting	2270	500
Arbeidsinkomen per manjaar arbeidsbezetting	6650	4710
Gezinsinkomen uit het bedrijf per ondernemer	14490	8450
Totaal gezinsinkomen per ondernemer	15460	9160
Privé-opnamen per ondernemer	11050	7430
Besparingen per ondernemer	4410	1730

BEDRIJVEN MET OVERGEGEND VERWARD EN ONVERWARD STAAND GLAS

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE

Bedrijven met overwegend
platglas

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF OVER 1957

Gebied	De Kring
Aantal bedrijven	71
Aantal ramen platglas	2060
<u>Grondgebruik</u> (in aren)	
Staand glas verwarmd:	
groenten	2
Staand glas onverwarmd:	
groenten	5
Platglas	60
Open grond:	
groenten, vroege aardappelen	34
bloemen	1
Landbouw en veeteelt	4
Totale beteelbare oppervlakte	106
<u>Arbeidsbezetting</u> (in manjaren)	
Aantal ondernemers per bedrijf	1,14
Arbeid van de ondernemer(s)	1,23
" " " gezinsleden	0,53
" " vast personeel	0,96
" " los personeel	0,15
Totale arbeidsbezetting	2,87

Bijlage VIII B

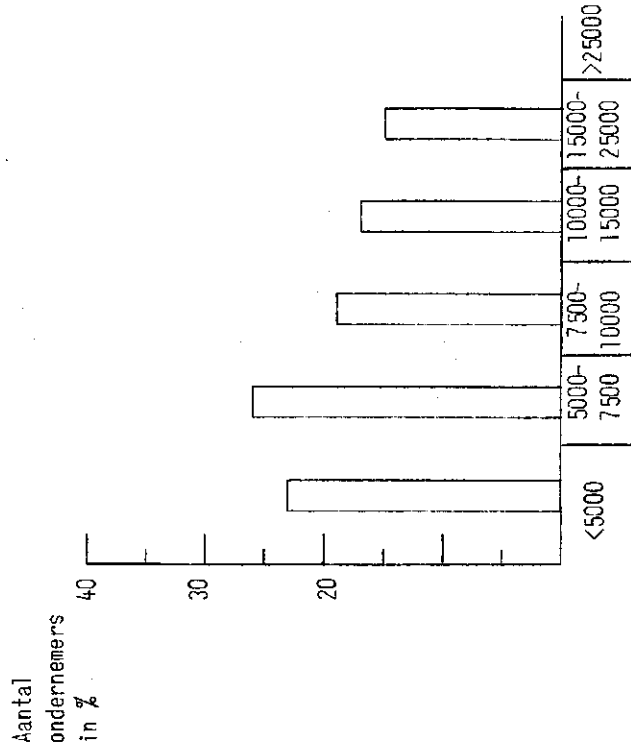
Bedrijven met overwegend
platglas

BEDRIJFSRESULTATEN OVER 1957 GEMIDDELD PER BEDRIJF

Gebied	De Kring
Aantal bedrijven	71
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	60000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,87
<u>Kosten:</u>	
afschrijving	3190
huur en pacht	460
rente	2080
onderhoud	1070
brandstoffen	1620
mest en stro	3650
overige materialen en diensten door derden	4240
arbeidskosten betaald personeel	5140
arbeidskosten ondernemer en gezinsleden	7720
bedrijfsbelastingen	80
Totale kosten	29250
<u>Opbrengsten:</u>	
groenten, vroege aardappelen, kasfruit en bloemisterijgewassen	29520
overige tuinbouwprodukten	140
akkerbouw en veehouderij	410
overige opbrengsten	140
Totale opbrengsten	30210
<u>Netto-overschot</u>	960
<u>Kengetallen</u>	
Netto-overschot per f. 100,- kosten	3
standaardafwijking v/h gem.	1,5
" " per f. 100,- gemiddeld	
geïnv. vermogen	2
" " per manjaar arbeidsbez.	330
Arbeidsinkomen per manjaar arbeidsbez.	4820
Gezinsinkomen uit het bedrijf per ondern.	8990
Totaal gezinsinkomen per ondernemer	9430
Privé-opnamen " "	8610
Besparingen " "	820

Bijlage VIIIc

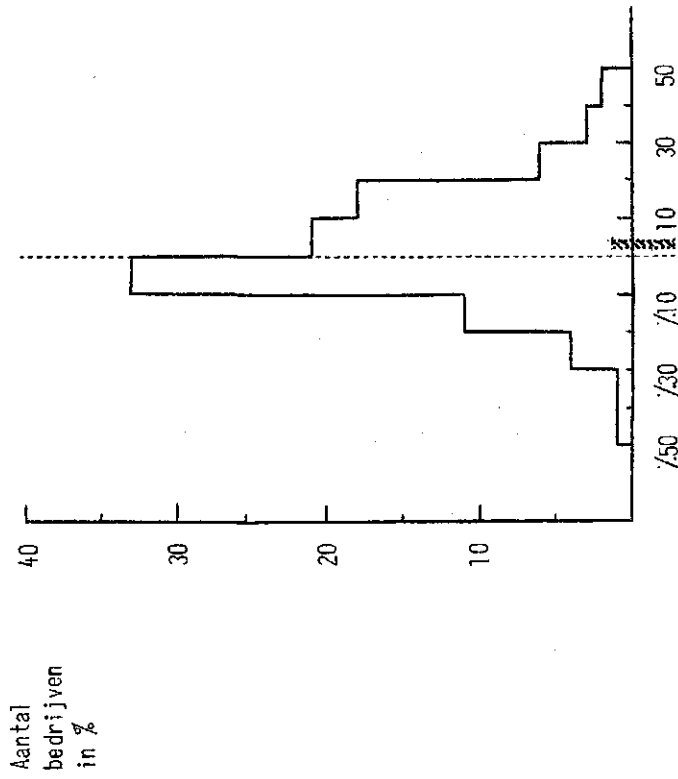
AANTAL ONDERNEMERS PER
INKOMENSKLASSE

▨ = gemiddelde

BEDRIJVEN MET OVERWEGEND PLATGLAS (DE KRING)

AANTAL BEDRIJVEN PER
RENTABILITEITSKLASSE
(NETTO-OVERSCHOT PER F.100,- KOSTEN)

Bedrijven met overwegend
staand en platglas

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	De Kring	Zwijndrecht
Aantal bedrijven	28	13
Aantal ramen platglas	1750	1320
<u>Grondgebruik</u> (in aren)		
Staand glas verwarmd:		
groenten	8	11
Staand glas onverwarmd:		
groenten	15	17
fruit	1	-
Platglas	48	48
Open grond:		
groenten/vroege aardappelen	51	81
fruit	1	-
Landbouw en veeteelt	13	-
Totale beteelbare oppervlakte	137	157
<u>Arbeidsbezetting</u> (in manjaren)		
Aantal ondernemers per bedrijf	1,14	1,38
Arbeid van de ondernemer(s)	1,10	1,50
" " " gezinsleden	0,37	0,45
" " personeel	1,63	1,53
" " los personeel	0,18	0,39
Totale arbeidsbezetting	3,28	3,87

Bijlage IX B

Bedrijven met overwegend
staand en platglas

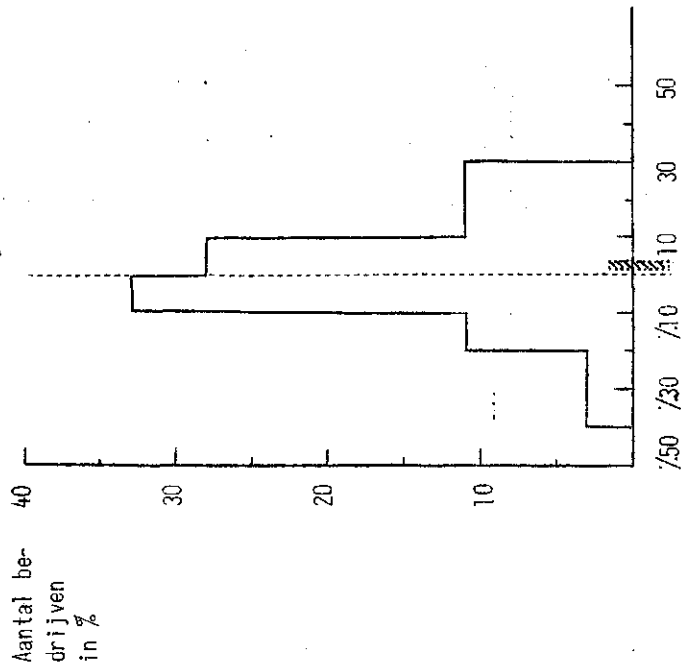
BEDRIJFSRESULTATEN OVER 1957 GEMIDDELD PER BEDRIJF

Gebied	De Kring	Zwijndrecht
Aantal bedrijven	28	13
Geïnvesteed vermogen (gem.)	86000	88000
Arbeidsbezetting in manjaren	3,28	3,87
Kosten:		
afschrijvingen	4160	4410
huur en pacht	240	340
rente	3320	3260
onderhoud	1640	1420
brandstoffen	2890	2270
mest en stro	3140	3500
overige materialen en d.v.d.	4340	4510
arbeidskosten betaald personeel	7560	8370
" ondernemer en gezinsleden	6640	8650
bedrijfsbelastingen	150	230
Totale kosten	34080	36960
Opbrengsten:		
groenten, vroege aardappelen, kasfruit en bloemisterijgewassen	33480	42700
overige tuinbouwprodukten	610	370
akkerbouw en veehouderij	360	-
overige opbrengsten	200	40
Totale opbrengsten	34650	43110
Netto-overschot	570	6150
Kengetallen		
Netto-overschot per f.100,- kosten	2	17
Standaardafwijking van het gem.	2,3	3,2
" " per f. 100.- gemiddeld geïnvesteed vermogen	1	7
" " " manjaar arbeidsbezetting	170	1590
Arbeidsinkomen per manjaar arbeidsbezetting	4500	5990
Gezinsinkomen uit het bedrijf per ondernemer	8670	12380
Totaal gezinsinkomen per ondern.	9490	12590
Privé-opnamen " "	8100	9240
Besparingen " "	1390	3350

BEDRIJVEN MET OVERWEGEND

AANTAL BEDRIJVEN PER RENDEABILITEITSKLASSE (NETTO-OVERSCHOT PER F.100,- KOSTEN)

de Kring

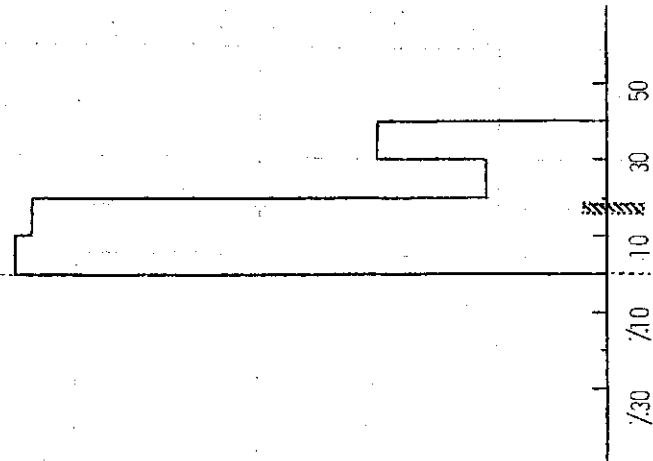

Aantal bedrijven in %

= gemiddelde

NETTO-OVERSCHOT PER F.100,- KOSTEN

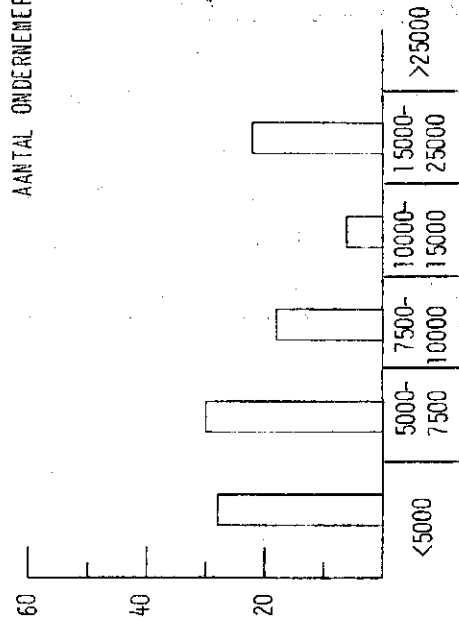
Zwijndrecht

Bijlage IXc

Aantal ondernemers in %

AANTAL ONDERNEMERS PER INKOMENSKLASSE

1729

Tuinbouw onder glas
en in de open grond

GRONDGEBRUIK EN ARBEIDSBEZETTING GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	Venlo/ Blerick/ Tegelen	Zwijndrecht	Ter Aar	Barendrecht
Aantal bedrijven	25	15	18	17
Aantal ramen platglas	80	350	90	580
<u>Grondgebruik</u> (in aren)				
Staad glas verwarmd, groenten	4	-	8	2
Staad glas onverwarmd, groenten	17	16	9	18
Rollak (dubbele oppervlakte)	1	-	-	-
Platglas	1	24	1	19
Open grond:				
groenten	172	141	47	168
vroeg aardappelen	1	15	3	3
fruit	4	2	-	2
bloemen	-	-	7	-
Landbouw en veeteelt	18	-	5	-
Totaal beteelbare oppervlakte	218	198	80	212
<u>Arbeidsbezetting</u> (in manjaren)				
Aantal ondernemers per bedrijf	1,24	1,60	1,06	1,59
Arbeid van de ondernemer(s)	1,42	1,76	1,02	1,70
" " gezinsleden	0,35	0,30	0,49	0,21
" " vast personeel	0,18	0,61	0,18	0,93
" " los personeel	0,12	0,33	0,10	0,18
Totale arbeidsbezetting	2,07	3,00	1,79	3,02

Tuinbouw onder glas en
in de open grond

BEDRIJFSRESULTATEN GEMIDDELD PER BEDRIJF IN 1957

Gebied	Venlo/ Blerick/ Tegelen	Zwijndrecht	Ter Aar	Barendrecht
Aantal bedrijven	25	15	18	17
Gemiddeld geïnvesteerd vermogen	56000	64000	45000	67000
Arbeidsbezetting in manjaren	2,07	3,00	1,79	3,02
Kosten:				
afschrijvingen	1640	2680	1600	2850
huren en pacht	300	330	260	470
rente	2053	2060	1720	2430
onderhoud	510	680	910	1040
mest en stro	1850	2350	690	2240
overige materialen en d.v.d.	2790	3370	5180	5600
arbeidskosten betaald				
personeel	870	3640	880	4790
arbeidskosten ondernemer				
en gezinsleden	7620	9290	6480	8610
bedrijfsbelastingen	80	200	60	220
Totale kosten	17710	24600	17780	28250
Opbrengsten:				
groente, vroege aardappelen, kasfruit	20750	25870	8160	30200
bloemisterijgewassen	-	-	12170	-
overige tuinbouwprodukten	20	150	150	360
akkerbouw en veehouderij	20	-	130	260
overige opbrengsten	70	310	250	150
Totale opbrengsten	20820	26330	20860	30970
Netto-overschot	3110	1730	3080	2720
Kengetallen				
Netto-overschot per f. 100,- kosten	18	7	17	10
Standaardafwijking van het gem.	4,7	5,9	6,1	5,9
Netto-overschot per f. 100,- gem. geïnvesteerd vermogen	6	3	7	4
Netto-overschot per manjaar arbeidsbezetting	1500	580	1720	900
Arbeidsinkomen per manjaar arbeidsbezetting	5610	4880	5830	5330
Gezinsinkomen per bedrijf per ondernemer	9840	7980	9770	8420
Totaal gezinsinkomen per ondern.	10330	8200	10330	9150
Privé-opnamen per ondernemer	7750	7010	7900	6680
Besparingen per ondernemer	2580	1280	2430	2470

% = minus

DE BEDRIJFSRESULTATEN IN DE JAREN 1955, 1956, 1957 EN 1958 (voorlopige berekening)
VAN OPENGRONDSBEDRIJVEN

	Netto-overschot												Arb. inkomen in % v.d. C.A.O.-lonen incl. soc. lasten			
	in glds. per bedrijf				in % v.d. kosten				in % v.h. gem. geïnv. vermogen							
	'55	'56	'57	'58	'55	'56	'57	'58	'55	'56	'57	'58	'55	'56	'57	'58
1. Geestmerambacht: ¹⁾																
vaarbedrijven	3130	2400	2790	750	26	19	21	6	9	7	8	2	145	66	62	90
rijtbedrijven	4740	2330	1000	300	34	16	7	2	14	6	3	1	166	70	86	102
alle bedrijven	3620	2380	2260	400	28	18	17	3	10	7	7	1	150	67	70	91
2. De Streek:																
veel bloembollen	5840	3550	1330	5600	34	19	7	27	12	7	3	9	182	142	117	150
matig bloembollen	2630	3140	30	2200	20	23	0	13	7	8	0	5	137	141	100	122
weinig/geen bloembollen	2110	1290	1240	1100	20	11	9	8	8	4	4	3	139	121	88	111
alle bedrijven	3300	2750	4	2800	24	19	0	17	9	7	0	6	150	137	102	128
3. Avenhorn-Berkhout																
veel/matig bloembollen	5210	3460	2230	-	44	28	14	-	19	12	6	-	181	153	128	-
weinig/geen bloembollen	3490	2130	370	-	28	15	2	-	11	6	1	-	150	124	98	-
alle bedrijven	4420	2870	1360	-	36	22	9	-	15	9	4	-	167	146	118	-
4. Ter Aar	1640	2680	2040	-	14	22	16	-	7	10	6	-	120	132	123	-
5. Zwijndrecht	-	5120	1460	1200	-	21	7	5	-	9	3	2	-	141	108	86
6. Barendrecht	-	-	880	2100	-	-	4	10	-	-	2	4	-	-	102	82
7. Venlo-Blerick-Tegelen	-	780	90	2200	-	6	1	5	-	2	0	5	-	87	97	68
8. Bloembollenstreek																
> 10% hyacinten	15830	16830	12920	15900	36	33	26	39	14	13	10	12	188	187	166	184
≥ 50% tulpen	7680	6150	4320	7000	39	32	22	31	11	10	6	9	187	169	145	173
< 50% tulpen	4081	3270	2840	5900	23	17	14	29	7	4	4	9	141	133	130	158
alle bedrijven	8340	7250	6110	9000	32	27	22	34	11	8	7	10	169	161	150	173

N.B. De gebieden Avenhorn-Berkhout en Ter Aar zijn in 1958 niet meer in het onderzoek opgenomen.

% = minus

1) Inclusief koolsteun.

BEDRIJFSRESULTATEN IN DE JAREN 1955, 1956, 1957 EN 1958 (voorlopige berekening)
VAN BEDRIJVEN MET STAAND EN/OF PLATGLAS

	Netto-overschot												Arb. inkomen in % v.h. C.A.O.-loon incl. soc. lasten			
	in glds. per bedrijf				in % v.d. kosten				in % v.h. gemidd. geïnvest. vermogen							
	'55	'56	'57	'58	'55	'56	'57	'58	'55	'56	'57	'58	'55	'56	'57	'58
1. Overwegend verwarmd:																
het Westland	6821	9642	11120	11700	16	20	21	22	6	7	8	8	152	167	168	173
de Kring	8390	18740	11620	18900	16	29	18	31	6	11	7	12	157	207	161	203
Aalsmeer (rozen en anjers)	10500	12960	12300	9400	33	35	31	26	13	14	12	10	197	213	197	178
2. Overwegend onverwarmd:																
het Westland																
a. groenten	2963	3852	4450	2100	15	18	19	8	5	6	6	3	139	145	144	122
b. groenten en fruit	3285	3739	4090	5100	14	15	15	17	5	5	5	6	136	136	135	139
de Kring	80	2030	260	7500	0	9	1	7.2	0	3	0	7.1	102	114	97	90
3. Gemengd verwarmd en onverwarmd:																
het Westland	3648	6171	5980	5700	14	21	18	18	5	8	6	7	143	160	147	145
de Kring	60	7320	1470	2300	0	22	5	7	0	8	2	3	95	154	104	107
4. Platglas:																
de Kring	2930	4520	960	7200	12	17	3	7.1	6	9	2	7.3	132	138	107	98
5. Gemengd staand en platglas:																
de Kring	1100	5980	570	7600	4	18	2	7.2	2	8	1	7.1	110	148	100	96
Zwijndrecht	-	8430	6150	2800	-	27	17	7	-	12	7	3	-	153	135	114
6. Gemengd glas en opengrond:																
Ter Aar	3090	4690	3080	-	17	27	17	-	8	11	7	-	137	166	135	-
Zwijndrecht	-	3610	1730	700	-	19	7	3	-	8	3	1	-	134	110	104
Barendrecht	-	-	2720	72300	-	-	10	7.8	-	-	4	7.3	-	-	120	84
Venlo-Blerick	-	2170	3110	2600	-	14	18	14	-	4	6	4	-	129	130	121

% = minus

OVERZICHT VAN HET GEZINSINKOMEN EN DE PRIVE-OPNAMEN PER ONDERNEMER
VAN OPENGRONDSBEDRIJVEN, IN DE JAREN 1955, 1956 EN 1957

	Gezinsinkomen									Privé-opnamen in % van het gezinsinkomen		
	uit bedrijf			andere bronnen			totaal					
	1955	1956	1957	1955	1956	1957	1955	1956	1957	1955	1956	1957
1. Geestmerambacht:												
vaarbedrijven	8710	3900	4030	370	400	680	9080	4300	4710	64	156	123
rijbedrijven	10420	4600	5570	940	760	730	11360	5360	6300	59	137	118
alle bedrijven	9200	4090	4480	540	490	700	9740	4580	5180	62	151	121
2. De Streek												
veel bloembollen	10550	9690	9020	1170	500	750	11720	10190	9770	63	81	100
matig bloembollen	9140	9980	7680	660	690	380	9800	10670	8060	71	77	98
weinig/geen bloembollen	6880	6560	4490	620	740	440	7500	7300	4930	70	82	131
alle bedrijven	8890	8940	7060	780	670	470	9670	9610	7530	69	79	105
3. Avenhorn-Berkhout:												
veel/matig bloembollen	10290	9260	8330	7240	730	320	10050	9990	8650	72	80	91
weinig/geen bloembollen	8320	8270	7140	7240	180	280	8080	8450	7420	81	87	98
alle bedrijven	9330	8820	7950	7240	480	310	9090	9300	8260	76	82	94
4. Ter Aar	7450	8280	8070	310	620	510	7760	8900	8580	73	74	82
5. Zwijndrecht	-	9550	7960	-	390	340	-	9940	8300	-	65	78
6. Barendrecht	-	-	7590	-	-	500	-	-	8090	-	-	78
7. Venlo-Blerick-Tegelen	-	6050	7760	-	780	890	-	6830	8650	-	98	77
8. Bloembollenstreek:												
> 10% hyacinten	17730	17660	16290	610	120	900	18340	17780	17190	52	66	74
> 50% tulpen	13020	13110	10970	290	7100	670	13310	13010	11640	63	67	77
< 50% tulpen	9820	9550	8740	1150	1290	1610	10970	10840	10350	59	72	80
alle bedrijven	13030	12670	11750	860	690	1120	13890	13360	12870	56	69	77

% - minus

OVERZICHT VAN HET GEZINSINKOMEN EN DE PRIVE-OPNAMEN PER ONDERNEMER
VAN BEDRIJVEN MET STAAND EN PLATGLAS, IN DE JAREN 1955, 1956 EN 1957

	Gezinsinkomen									Privé-opnamen in % van het gezinsinkomen		
	uit bedrijf			andere bronnen			totaal			1955	1956	1957
	1955	1956	1957	1955	1956	1957	1955	1956	1957			
1. Overwegend verwarmd:												
het Westland	15550	18450	20330	760	670	950	16310	19120	21280	71	69	68
de Kring	16090	23960	18280	220	630	620	16310	24590	18900	56	47	68
Aalsmeer (anjers en rozen)	15510	16830	16420	560	360	770	16070	17190	17190	58	62	63
2. Overwegend onverwarmd:												
het Westland:												
groenten	9250	11010	11530	550	360	1190	9800	11370	12720	74	74	70
groenten en fruit	10850	12480	12500	870	520	800	11720	13000	13300	73	81	72
de Kring	6630	8490	9220	710	530	960	7340	9020	8180	85	78	94
3. Gemengd verwarmd en onverwarmd:												
het Westland	10790	13160	14490	920	530	970	11770	13690	15460	81	71	71
de Kring	8930	14140	8450	820	220	910	9750	14360	9160	108	62	81
4. Overwegend platglas:												
de Kring	9470	11470	8990	510	280	440	9980	11750	9430	65	70	91
5. Staand en platglas:												
de Kring	7310	12190	8670	810	390	820	8120	12580	9490	79	69	85
Zwijndrecht	-	12530	12380	-	190	210	-	12720	12590	-	62	73
6. Gemengd glas en opengrond:												
Ter Aar	9240	10550	9770	420	240	560	9660	10790	10330	66	58	76
Zwijndrecht	-	9560	7980	-	480	310	-	10030	8290	-	64	85
Barendrecht	-	-	8420	-	-	730	-	-	9150	-	-	73
Venlo-Blerick	-	8780	9840	-	440	490	-	9220	10330	-	79	75